

בשבילי ההבנה מיהו ישוע
ההבדלים העיקריים בין
המוסלמים לנוצרים

גוד'רון מרגרט פאולסדוטיר

בשבילי ההבנה מיהו ישוע

ההבדלים העיקריים בין המוסלמים לנוצרים

בשבילי ההבנה מיהו ישוע

ההבדלים העיקריים בין המוסלמים לנוצרים

גוד'רון מרגרט פאולסדוטיר

שם הספר באנגלית:
The Understanding of Who Jesus Is- the Basic Difference Between
Muslims and Christians

תרגום מעברית - Hebrew translation

© Copyright 2021 - Guðrún Margrét Pálsdóttir
© כל הזכויות שמורות לגוד'רון מרגרט פאולסדוטיר.

המתרגם - אביב אור

עיצוב כריכה- Karousel ehf – María Ericsdóttir Panduro

רייקאוויק, איסלנד (2022)

ניתן לתרגם את הספר לשפות שונות ללא כוונות רווח באישור בכתב
מהמחברת בכתובת האי מייל:
אתם מוזמנים לקרוא, לשתף ולהוריד את הקובץ ללא תשלום
understanding@whojesus.is

באתר האינטרנט: Whojesus.is

ציטוטים מן הקוראן בתרגום לעברית על ידי-
עוז "אבו בכר" יונה, חאלד מוחמד סעאבנה, ד"ר איימן א-ריאן, ד"ר זיאד אבו
מוך, איברהים חטיב, שייח אוס מדלג, מוחמד צעיף.

ציטוטים מן הברית החדשה בתרגום לעברית.

להפצה כלל עולמית
הדפס במקור באיסלנד

ISBN 978-9935-526-00-7 (trade paper)
ISBN 978-9935-526-01-4 (PDF format)

הקדשה

ברצוני להקדיש את הספר
לכל חברי המוסלמים באיסלנד

וכן

לכל שאר האנשים ברחבי העולם
השואפים לאמת.

תוכן עניינים:

9.....	הקדמה
11.....	מבוא
13.....	פרק 1: ישוע על פי הדעות השונות.
21.....	פרק 2: האם ישוע מת על הצלב?
31.....	פרק 3: האם ישוע הוא בן האלוהים?
37.....	פרק 4: האם ישוע הוא אלוהים עצמו?
43.....	פרק 5: האם ישוע הוא מושיע העולם?
47.....	פרק 6: האם ישוע הוא המתווך בין האלוהים לאנושות?
51.....	פרק 7: מהימנות המקורות.
59.....	סיכום
60.....	השמות של ישוע בקוראן, בברית החדשה ובתנ"ך.
61.....	מעט מתורתו של ישוע.
63.....	מקורות.

הקדמה

ניתן לשער שרוב קוראי הספר הזה יודעים מיהו ישוע. ידע שיכול להיות מבוסס על קריאה בקוראן או בתנ"ך, או פשוט ממה ששמעו או למדו בעבר.

ספר זה מאפשר לקוראיו את האפשרות להסתכל על הנושא מזוויות שונות. כשמכירים רק צד אחד, קשה לראות את התמונה הגדולה. דרוש אומץ כדי להסתכל על הצד הלא מוכר. זה יכול לאשר את מה שאתם מאמינים כנכון או לאתגר אתכם להמשיך ולחקור כדי להיות בטוחים שהחיים שלכם מבוססים על אמת.

אני אוהבת ומכבדת מכל הלב מוסלמים, נוצרים ויהודים כמו גם את בני הדתות האחרות. עם זאת, מעל לכל, אני אוהבת את האמת. זו אבן פינה שעליה אני בונה את חיי ולאור זה למדתי הן את התנ"ך והן את הקוראן. על ידי כתיבת הספר הזה, אני מבקשת לשתף אתכם כמה מנקודות מפתח השונות שנכתבו על ישוע בשני הספרים הייחודיים הללו.

תפילתי היא שתקראו את הספר בראש פתוח, עם הרצון לחיפוש אחר האמת מיהו באמת ישוע.

גוד'רון מרגרט פאולסדוטיר (גוֹנָה מְנָה)

אמונתם של יהודים, נוצרים ומוסלמים היא באל אחד שבסיס שלה זהה: סיפורים של אנשים בעלי אמונה גדולה כמו אברהם, משה ונביאים אחרים בכתבי הקודש.

הנוצרים מתבססים על אותה תורה כמו היהודים, הקרויה הברית הישנה, אליה נוספה הברית החדשה המספרת על בואו של ישוע המשיח, חיו והכנסייה הקדומה.

המוסלמים מתבססים על הקוראן המספר על אנשים רבים המוזכרים בתנ"ך, אך בדרך די שונה.

בקוראן מסופר על הספר/ כתבים, אנשי הספר (יהודים ונוצרים) ועל ישוע כמושיע/משיח.

התנ"ך מכיל למעלה מ-300 נבואות על המשיח, ובברית החדשה ישנם סיפורים מפורטים על חיו של ישוע שנכתבו על ידי עדי ראייה דבר המצביע על הגשמת כל אותם נבואות.

בנוסף, כמה מההיסטוריונים והסופרים של המאה הראשונה והשנייה הזכירו את ישוע בכתביהם ובאירועים המתרחשים בהתאם לתיאורים שבמקרא. נוצרים ומוסלמים מסכימים כי ישוע היה המשיח בעוד שרוב היהודים לא קיבלו את ישוע ועדיין מחכים לבואו של המשיח.

אף על פי שישוע ושליחיו הראשונים היו יהודים, ישוע נדחה על ידי המנהיגים היהודים, והואשם והוצא להורג בגין חילול השם על ידי הרשויות הדתיות. בכל זאת, כיום יהודים רבים מבינים כי ישוע אכן היה המשיח המובטח.

בספר זה אנסה להאיר את ההבנה על מנת לחשוף את האמת לגבי ישוע המכובד מאוד על ידי מוסלמים ונערץ ונסגד על ידי הנוצרים.

פרק 1:

ישוע על פי הדעות שונות

הן התנ"ך והן הקוראן מסכימים על הדברים הבאים: ישוע היה המשיח, הוא היה נביא, דבר האמת, דבר האל. היה בכוחו לרפא חולים, להשיב ראייה לעיוורים ולהקים את המתים לתחייה/להעניק חיים. בואו לעולם הוכרז על ידי מלאכים, הוא נולד לבתולה ועל כן לידתו הייתה על טבעית, על ידי התערבות אלוהית. הוא עלה לשמיים, הוא חי היום וישוב.

הקוראן: אמנם אומר שישוע הוא המשיח אך אינו מתאר בפירוט את תפקיד המשיח על פי הנבואות הקדומות. כאשר יש צורך בביאור או כפי שכתוב בקוראן 10.94 ו-16.43, אם אנשים אינם יודעים או מוטלים בספק, מומלץ להם לחפש תשובות בספר/בכתבי הקודש או לשאול אנשים שקראו אותם.

אז בואו נסתכל על כמה מנבואות התנ"ך על המשיח, המכילה מידע על לידתו, תפקידו ומותו. כל אותן נבואות קדומות התגשמו כפי שניתן לראות בהשוואה הבאה.

התגשמות נבואות אלו ניתן למצוא בבשורות שבברית החדשה וחלק מהן בקוראן.

הנבואות והתגשמותן

- לידת ישוע- הוא יולד לבתולה
הנבואה: ישעיהו 7.14; ישעיהו 9.1-7
התגשמותה: מתי 25-1.18; לוקאס 38-1.26; קוראן 22-19.19
- מקום לידתו- הוא יולד בבית לחם
הנבואה: מיכה 5.2
התגשמותה: מתי 11-2.1; לוקאס 7-2.1
- הוא יביא אתו מחילה ורפאות, מרפא וראייה לעיוור
הנבואה: ישעיהו 7-42.6; 3-61.1; זכריה 13.1
התגשמותה: מרקוס 17, 12-2.1; לוקאס 21-4.14; 19-6.19; 22-7.21; 35-11.5-6; 35-18.35
43; קוראן 3.49
- הוא יהיה סמל לענווה- מלך רכוב על חמור
הנבואה: זכריה 9.9
התגשמותה: מתי 37.27; מרקוס 10-11.7
- הוא ייבגד למען 30 מטבעות כסף
הנבואה: תהילים 10.41; זכריה 13-11.12
התגשמותה: מתי 15-26.14; 10-27.3
- הוא יהיה מוכה, מושא ללעג, יירקו עליו
הנבואה: ישעיהו 50.6
התגשמותה: מתי 67.26; 26.26; מרקוס 65.14
- הוא ייצלב
הנבואה: תהילים 19-22.1
התגשמותה: מתי 44-27.22; מרקוס 41-15.16; לוקאס 49-23.22; יוחנן 37-19.1
- הוא ימות בעבור חטאינו
הנבואה: ישעיהו 12-53.4
התגשמותה: מתי 28.26; אגרת פטרוס הראשונה 2.24
- השמש תחדל מלזרוח וחושך יישאר מצהרי יום מותו
הנבואה: עמוס 10-8.9
התגשמותה: מתי 45.27; מרקוס 33.15; לוקאס 44.23
- הוא יהיה אור העולם
הנבואה: ישעיהו 6-9.2; 3-60.1
התגשמותה: יוחנן 9, 1.4; 46.12

דברים שישוע אמר על עצמו, אשר צוטטו על ידי תלמידו יוחנן:

"אֲנִי הוּא לְחַם הַחַיִּים כִּלְהֵבֵא אֵלַי לֹא יָרֵעַב וְהַמֵּאֲמִין בִּי לֹא יִצְמָא עוֹד"
(יוחנן 6.35)

"אֲנִי אֹר הָעוֹלָם כִּלְהֵהֱלֹךְ אַחֲרַי לֹא יִתְהַלֵּךְ בְּחֹשֶׁכָה כִּי־אֹר הַחַיִּים יִהְיֶה־לּוֹ"
(יוחנן 8.12)

"אֲנִי הִפְתַּח אִישׁ כִּי־בֹא בִי יוֹשַׁע וּבְצִאתוֹ וּבְבֹאוֹ יִמָּצָא מְרֵעָה"
(יוחנן 10.9)

"אֲנִי הַתְּקוּמָה וְהַחַיִּים הַמֵּאֲמִין בִּי יִחְיֶה גַם כִּי־מוֹת"
(יוחנן 11.25)

"אֲנִי הַדֶּרֶךְ וְהָאֲמִת וְהַחַיִּים לֹא־יָבֵא אִישׁ אֶלְהֵאָב בְּלִתי עַל־דִּי"
(יוחנן 14.6)

"אֲנִי הוּא הָרֵעָה הַטוֹב הָרֵעָה הַטוֹב יִתֵּן אֶת־נַפְשׁוֹ בְּעַד צֵאנוֹ"
(יוחנן 10.11)

"אֲנִי שָׂרֵשׁ דָּוִד וְתוֹלְדָתוֹ כּוֹכַב נֹגַהּ הַשָּׁחַר"
(חזון יוחנן 22.16)

"אֲנִי הָאֵלֶף וְהַתָּו וְהָרֵאשׁ וְהַסּוֹף הָרֵאשׁוֹן וְהָאַחֲרוֹן"
(חזון יוחנן 22.13)

"אַתֶּם מְלֻמְטָה; אֲנִי מְלֻמְעָלָה. אַתֶּם מִן הָעוֹלָם הַזֶּה; אֲנִי אֵינְנִי מִן הָעוֹלָם הַזֶּה"
(יוחנן 8.23)

"אִם תַּעֲמְדוּ בְּדַבְרֵי, תִּלְמִדֵי אַתֶּם בְּאֲמִת, וְתִדְעוּ אֶת הָאֲמִת וְהָאֲמִת תִּשְׁחַרְר אֶתְכֶם"
(יוחנן 8.31-32)

"זֹאת מִצּוֹתַי: אֶהְיֶה זֶה אֶת זֶה כְּמוֹ שְׂאֲנִי אֶהְבְּתִי אֶתְכֶם, אֵין אֶהְבֶּה גְדוּלָה מֵאֶהְבְּתוֹ שֶׁל הַנּוֹתֵן אֶת נַפְשׁוֹ בְּעַד יְדִידִי"
(יוחנן 15.12-14)

טבלה של הדעות שונות לגבי מיהו ישוע

היסטוריונים מאשרים	ישוע בקוראן	משיח על פי הברית החדשה	משיח על פי התנ"ך	ישוע
	כן קוראן 22-19.19	כן מתי 1.18- 23 לוקאס 38-1.26	כן ישעיהו 7.14	נולד לבתולה
כן לוקיאנוס (1)	כן קוראן 19.30	כן מעשי השליחים 22-3.20 מתי 13.57 21.11	כן דברים 18.18 12-34.10	נביא
	כן קוראן 3.45	כן יוחנן 1.1-14		דבר האלוהים
	כן קוראן 19.34	כן יוחנן 14.6		דבר האמת/ האמת בעצמה
		כן יוחנן 1.4-9 12.46	כן ישעיהו 9.2 3-60.1	אור העולם
	כן קוראן 3.49	כן לוקאס 48-8.43 מתי 9.35 21.14	כן ישעיהו 61.1 53.5	ריפא חולים
	כן קוראן 3.49	כן לוקאס 22-7.21	כן ישעיהו 7-42.6	השיב ראייה לעיוורים
	כן קוראן 3.49	כן לוקאס 55-8.49		הקים מתיים לתחייה/העניק חיים

כנ תלמוד בבלי 2) יוספוס 3)	כנ קוראן 3.49	כנ מרקוס 37-7.32	כנ ישעיהו 6-35.4	ביצע ניסים
נערץ כאלוהים לאחר שקם לתחייה: פליני הצעיר(4) יוספוס	לא קוראן 92-19.88	כנ יוחנן 3.16 אגרת יוחנן הראשונה 1.3	כנ תהילים 2.7,12,13	בן האלוהים
כנ טקיטוס(5) פליני הצעיר, יוספוס.	כנ קוראן 3.45	כנ מתי 5-2.1	כנ ישעיהו 7-9.1 3-61.1	משיח
	לא קוראן 3.84	כנ לוקאס 11-2.10 מתי 20.28	כנ ישעיהו 6-35.4	מושיע
	לא קוראן 5.75	כנ מרקוס 2.5- 12 מתי 1.21	כנ ישעיהו 1.18 12-53.3	מחל על חטאים
	לא קוראן 2.255	כנ האגרת הראשונה אל טימותיוס 2.5	כנ ישעיהו 42.6	מתווך בין האלוהים לבני האדם
	לא קוראן 5.72	כנ יוחנן 1.1 -20.28 29	כנ ישעיהו 7-9.6 5-35.4	אלוהים בעצמו
כנ דעה הרווחת בקרב חוקרי ימינו		כנ מתי 3.13- 17		הוטבל

<p>כנ דעה הרווחת בקרוב חוקרי ימינו <u>מקורות</u> <u>קדומים:</u> לוקיאנוס, טקיטוס, יוספוס, תלמוד בבלי</p>	<p>לא קוראן 4.157</p>	<p>כנ מתי-27.32- 50 מרקוס 37-15.1 לוקאס 46-23.13 יוחנן-19.1- 30</p>	<p>כנ תהילים 19-22.2</p>	<p>נצלב</p>
<p>כנ באופן כללי מקובל על יד היסטוריונים</p>		<p>כנ מתי-27.57- 66</p>	<p>כנ ישעיהו 53.9</p>	<p>הונח במערה</p>
<p>כנ המסקנה של רבים מחוקרי ימינו. <u>מקורות</u> <u>קדומים:</u> יוספוס טקיטוס</p>	<p>כנ קוראן 19.33</p>	<p>כנ מתי-28.1- 15 מרקוס 7-16.1 לוקאס 7-24.1 יוחנן-20.1- 18 השליחים 27-2.22</p>	<p>כנ ישעיהו 53.10 תהילים 16.10 49.16</p>	<p>קם לתחייה</p>
	<p>כנ קוראן 3.55 4.158</p>	<p>כנ השליחים 1.9</p>	<p>כנ תהילים 68.18 דניאל 14-7.13</p>	<p>עלה השמימה</p>
	<p>כנ קוראן 4.158</p>	<p>כנ מתי-28.18- 20 חזון יוחנן 18-1.12</p>	<p>כנ ישעיהו 7-9.6</p>	<p>חי היום</p>

	<p>כנ קוראן 4.159 43.61</p>	<p>כנ יוחנן 3-14.2 שליחים 11-1.9 חזון יוחנן 1.7</p>	<p>כנ דניאל 14-7.13</p>	<p>ישוב</p>
--	---	---	---------------------------------	-------------

ההבדל העיקרי בהבנת ישוע בין מוסלמים לנוצרים יכול להישאל דרך השאלות הבאות:

- האם ישוע מת על הצלב?
- האם ישוע בן האלוהים?
- האם ישוע הוא האלוהים עצמו?
- האם ישוע הוא מושיע העולם?
- האם ישוע הוא המתווך בין האלוהים לאנושות?

בקוראן התשובה לכל השאלות האלו היא לא. אבל בתנ"ך התשובה חיובית לכולן.

בואו נבחן מקרוב כל שאלה ונראה כיצד התשובות בקוראן שונות מאלה שבתנ"ך.

פרק 2:

האם ישוע מת על הצלב?

הקוראן מלמד שישוע לא נצלב:

"הרגנו את המשיח ישוע בן מרים שליח אל; אך לא הרגו אותו ולא תלו אותו כי אם את דמותו. אכן לא נודע דרך מותו; נפרדו עליו דעות בני האדם, אמנם לא נהרג כי אם אלוהים העלהו אליו." (קוראן 4.157-158)

מכל מקום, בכמה מקומות הקוראן מצביע על כך שישוע אכן מת ולאחר מכן קם לתחייה.

לפי הקוראן ישוע דיבר בגיל יומיים, על מותו:

"אני עבד ד'; הוא נתן לי כתב ושימני לנביא ויצו אתי את ברכתו בכל אשר אהיה, ויצוני להתפלל אליו ולחון דלים כל ימי חיי" (קוראן 19.30-31)
"שלום על יום הולדי ושלום על יום מותי ושלום על יום הקיצי מעפר." (קוראן 19.33)

שני פסוקים נוספים מדברים על כך שישוע מת למרות חוסר הבהירות בכל התרגומים לאנגלית של הקוראן:

"כשאמר אלוהים, הוי, ישוע! אני אקחך ואישאך אליי ואזכך מאלה אשר כפרו, ואקבע את המאמינים בך מעל אלה אשר כפרו עד יום תחיית המתים ואז תושבו אליי אפסוק ביניכם בכל אשר הייתם סביבו חלוקים" (קוראן 3.55)

ישנם תרגומים ישירים יותר של אותו הפסוק הנותנים משמעות ברורה יותר:

וכאשר ד' אמר: "הו ישוע, אני הולך לסיים את תקופת שהותך [עלי אדמות]... (באנגלית תרגום שקיר)

המילה הערבית לסיים (מוטוואפיקה) משמעותה או שהוא מת מוות פיסי שזן המשמעות הרווחת של המילה, או שהוא ביקר את אלוהים בשנתו וחזר לגופו לאחר מכן.

מילה בעלת אותה משמעות מצויה בקוראן:
" לא דברתי אליהם כי אם את אשר צוותני לאמור: עבדו את ד', אדוני ואדונכם! ואעיד בם כל עת היותי עמהם; ועתה אחרי קחתך אותי מאתם, אתה שומרם, כי אתה תעיד בכל." (קוראן 5.117)

נראה כי התרגום לאנגלית של שני פסוקים אלה מערבית השתנה במהלך השנים כך שהמשמעות הישירה של המילה הערבית "למות" כיום לא כל כך ברורה בחלק מהתרגומים החדשים יותר.

תרגום	קוראן	טקסט
מ. מוחמד עלי 1917	3.55	"אני אמיתך וארוממך אלי"
	5.117	"אבל אתה גרמת לי למות"
שיר עלי 1955	3.55	"אני אגרום לך למות מוות טבעי וארוממך אלי"
	5.117	"אך מאחר וגרמת לי למות"
מ.ח שקיר 1983	3.55	"אני מתכוון לסיים את זמנך(עלי אדמות) ולהעלותך אליי"
	5.117	" אבל אתה גרמת לי למות"
מוחמד אסד 1980	3.55	"..אמת, אני אמיתך וארוממך אליי..."
	5.117	"אך מאחר וגרמת לי למות"
רשאד ח'ליפה 1981	3.55	"...אני מסיים את חיך ומעלה אותך אליי..."
	5.117	"...כשסיימת את חיי עלי אדמות..."
מוחמד ואוסמה אל שינאווי 1978	3.55	"...הו ישוע, אכן אקח אותך וארוממך אליי..."
	5.117	"אבל כשהעלית אותי למעלה..."

יתר על כן, הקוראן מציין כי ישוע כמו השליחים האחרים שנשלחו מאת אלוהים:

"מחמד איננו כי אם נביא, הנביאים אשר היו לפניו, כבר מתו" (קוראן 3.144)

הברית החדשה מכילה סיפורים מפורטים של עדי ראיייה שנכחו בצליבתו ובמותו של ישוע.

ניתן לקרוא עליהם ב: מתי 27.1-56; מרקוס 15.1-41; לוקאס 23.49-22.47 ויוחנן 18.1; 19.37. הם מתארים איך ישוע נעצר, נחקר והוכה על ידי הרשויות, כתר קוצים הונח על ראשו, היה מושא ללעג, החיילים הרומאים ירקו עליו והוא נידון למוות. הם גם מתארים את התהליך שבו הוא נלקח למקום ההוצאה להורג, כיצד ננעצו מסמרים דרך כפות ידיו ורגליו וכיצד צד גופו ננעץ בחנית כדי להבטיח את מותו מזרם של דם ומים. יתרה על כן, השמות של חלק מהנוכחים בצליבתו ומותו של ישוע מתועדים.

הבשורות מספרות על הדברים שישוע דיבר על הצלב:

- ביקש מאלוהים לסלוח לצולבים אותו מאחר והם לא מודעים למה שהם עושים
(לוקאס 23.34)

- הבטיח לאחד משני הפושעים שנצלבו אתו, שעוד באותו היום הוא יהיה אתו בגן עדן (לוקאס 23.43)

- שאל את אלוהים מדוע הוא נטש אותו
(מתי 27.46; מרקוס 15.34)

- אמר לאימו מרים כי כעת יוחנן תלמידו הוא בנה ובאותה הדרך אמר ליוחנן שמרים היא כעת אימו
(יוחנן 19.26-27)

- טען שהוא צמא
(יוחנן 19.28)

- ציין כי משימתו עלי אדמות הושלמה כשהכריז: "ויאמר: כָּלָה!"
(יוחנן 19.30)

- ובעת מותו אמר: "אבי, בידך אפקיד רוחי"
(לוקאס 23.46)

בסיפורי הבשורות קיים מידע על מה שקרה ביום בו ישוע מת על הצלב:
... ויהי חשך על-כל-הארץ... וישוע הוסיף לקרוא בקול גדול ותצא רוחו והנה נקרעה פרכת ההיכל מלמעלה למטה לשנים קרעים ותרעש הארץ והסלעים התבקעו והקברים נפתחו ורבים מן-הקדושים ישני אדמת עפר נעורו... ושר-

המאה והאנשים אשר אתו השמרים את-ישוע כראותם את-הרעש ואת-אשר נהיתה נבהלו מאד ויאמרו אכן זה היה בן-אלהים." (מתי 27.45 ; 27.50-52 ; 27.54)

הערה! הבשורות נכתבו בידי עדי ראייה בתקופת זמן שבה אנשים רבים אחרים היו עדיין בחיים וזכרו את מה שקרה.

נביאי התנ"ך חזו את מות המשיח ותיארו כיצד ולמה הוא ימות:

תהילים 22 מתחיל דיוק באותן המילים שישוע זעק על הצלב:
"אלי אלי, למה עזבתני?" (תהילים 22.1)

צליבת ישוע מתוארת לכל אורך פרק 22, כאלף שנים לפני שהאירוע התרחש:

"כַּמִּים נִשְׁפָּכְתִּי וְהִתְפָּרְדוּ כָּל עֲצָמוֹתַי הֲיָה לִבִּי כְּדוֹג נִמְס בְּתוֹךְ מַעֵי, יָבֵשׁ כְּחֶרֶשׁ כָּחִי וְלִשׁוֹנִי מִדְּבַק מִלְקוֹחַי וְלַעֲפָר מוֹת תִּשְׁפָּתְנִי; כִּי סָבְבוּנִי כְּלָבִים עֲדַת מְרַעִים הַקִּיפוּנִי כְּאָרִי יְדֵי וְרִגְלֵי; אֲסַפֵּר כָּל עֲצָמוֹתַי הֵמָּה וְיָבִטוּ יְרֵאוּ בִּי; יִחְלְקוּ בְּגָדֵי לָהֶם וְעַל לְבוּשֵׁי יְפִילוּ גּוֹרֵל" (תהילים 22.14-18)

הבשורה על פי יוחנן מתארת כיצד הנבואה הזו התגשמה, אפילו את מה שקרה לבגדי ישוע:

"וַיְהִי כַּאֲשֶׁר צָלְבוּ אֲנָשֵׁי הַצֵּבֶא אֶת־יֵשׁוּעַ וַיִּקְחוּ אֶת־בְּגָדָיו וַיִּחְלְקוּם לְאַרְבָּעָה חֲלָקִים חֶלֶק לְאִישׁ וְגַם אֶת־כִּתְפוֹתָיו וְהִפְתְּנָתָה לְאֵיחָתָהּ תְּפוּרָה כִּי אִסְמַעְשֵׂהָ אַרְגּ מִפִּיהָ וְעַד־קֶצֶה; וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־אָחִיו אֵלֶּנָּה נִקְרְעָה לְקַרְעִים כִּי־נִפִּיל עָלֶיהָ גּוֹרֵל לָמִי תִהְיֶה לְמַלְאֵת דְּבַר הַכְּתוּב וַיִּחְלְקוּ בְּגָדֵי לָהֶם וְעַל־לְבוּשֵׁי יְפִילוּ גּוֹרֵל" (יוחנן 19.23-24)

הנביא ישעיהו מתאר בפרק 53 את סיבת מות משיח:
"בְּזָה וַחֲדַל אִישִׁים, אִישׁ מְכַאבוֹת וַיְדוּעַ חָלִי; וַיִּכְמַסְתֵּר פָּנָיו מִמֶּנּוּ, נִבְזָה וְלֹא חֲשַׁבְנָהוּ; אַכֵּן חֲלִינּוּ הוּא נֶשֶׂא, וּמְכַאבֵּינוּ סִבְלָם; וְאִנְחָנוּ חֲשַׁבְנָהוּ, נִגּוּעַ מִכָּה אֱלֹהִים וּמַעֲנָה; וְהוּא מְחַלֵּל מִפְּשַׁעֵּנוּ, מִדְּכָא מַעֲוֹנֹתֵינוּ; מוֹסֵר שְׁלוֹמֵנוּ עָלָיו, וּבְחִבְרָתוֹ נִרְפָּא־לָנוּ; כְּלָנוּ כְּצֵאֵן תַּעֲיֵנוּ, אִישׁ לְדַרְכּוֹ פָּנִינוּ; וַיְהוֶה הַפְּגִיעַ בּוֹ, אֶת עוֹן כְּלָנוּ.... מַעֲצֵר וּמִמְשַׁפֵּט לְקַח, וְאֶת־דוּרוֹ מִי יְשׁוּחֵחַ: כִּי נִגְזַר מֵאַרְץ חַיִּים, מִפְּשַׁע עַמִּי נִגַּע לָמוֹ." (תהילים 53.3-6,8)

ישוע סיפר לתלמידיו על מותו הקרב וחזרתו לחיים:

”מן-העת ההיא החל ישוע להגיד לתלמידיו כי צריך הוא ללכת ירושלים ויענה הרבה מידי הזקנים וראשי הכהנים והסופרים ויהרג וביום השלישי קום יקום”
(מתי 16.21)

”ויהי כעלות ישוע ירושלים ויקח אליו את-שנים העשר לבדם ויאמר להם בדרך; הננו עלים ירושלימה ובן-האדם ימסר לראשי הכהנים ולסופרים והרשיעוהו למות; ומסרו אותו לגוים להתל בו ולהכות אותו בשוטים ולצלב אותו וביום השלישי יקום”
(מתי 19-20.17)

ראה גם: מתי 12.38-40; 16.1-4; 17.22-23; מרקוס 8.31-32; 9.31; 10.33; לוקאס 9.22.

מות ישוע נחשב לארוע המתועד הטוב ביותר בהיסטוריה העתיקה, לא רק בשל התיאור המפורט שלו בארבעת הבשורות של הברית החדשה, אלא גם בשל מחקרם של היסטוריונים וסופרים רומאים, יהודים ויוונים. בנוסף לכך, כל העיר ירושלים הייתה מודעת לאירוע. כל ציר הזמן מתועד - מהזמן שישוע היה עם תלמידיו בגת השמנים שם נבגד ונעצר, עד שנפח נשמתו על הצלב והונח לקבורה במערה.
מכיוון שהרשויות ידעו מראש על מה שסיפר ישוע לתלמידיו בנוגע לתחייתו מחדש, המערה נאטמה באבן גדולה מאוד וחיילים רומאים הוצבו עליה למשמר. למרות זאת, ביום השלישי, הקבר נמצא פתוח וריק וגופתו של ישוע לא נמצאה במקום. המאורע הזה מתועד בבשורת מתי:
”וַיְהִי רֵעֵשׂ גָדוֹל כִּי־מָלְאָךְ יְהוָה יֵרֵד מִן־הַשָּׁמַיִם וַיָּבֵא וַיְגַל אֶת־הָאֲבָן מִן־הַפֶּתַח וַיָּשֵׁב עָלֶיהָ;
וַיִּמְרָאוּ כַּבָּרְק וַיִּלְבְּשׁוּ לְבָן כְּשָׁלֵג; וּמֵאִמָּתוֹ אֲנָשִׁי הַמְשָׁמֵר נִבְהָלוּ וַיְהִיו כַּמֵּיתִים.” (מתי 28.2-4)

בכדי להסביר את תופעת היעלמות גופתו של ישוע, הרשויות דיווחו:
”וַיְהִי בְלִכְתָּן וְהָנָה אַנְשִׁים מֵאֲנָשֵׁי הַמְשָׁמֵר בָּאוּ הָעִירָה וַיִּגִּידוּ לְרָאשֵׁי הַכֹּהֲנִים אֶת־כָּל אֲשֶׁר קָרָה; וַיִּקְהָלוּ עִם־הַזְּקֵנִים וַיִּוָּעְצוּ וַיִּתְנַרְכְּסוּ רַב אֶל־אֲנָשֵׁי הַצָּבָא לֵאמֹר; אִמְרוּ כִּי־בָאוּ תִלְמִידָיו לַלַּיְלָה וַיִּגְנְבוּהוּ בְעוֹד אֲנַחְנוּ יֹשְׁנִים; וְכִי־שָׁמַע הַדָּבָר לֵאזְנֵי הַפָּחָה אֲנַחְנוּ נִדְבָר עַל־לְבָבוֹ וְהֵיִינוּ לְמַגֵּן לָכֶם מִכְּלָדָע; וַיִּקְחוּ אֶת־הַכֶּסֶף וַיַּעֲשׂוּ כַּאֲשֶׁר שָׁמוּ בְּפִיהֶם וְהַשְּׁמוּעָה הַזֹּאת יֵצֵאָה בֵּין הַיְהוּדִים עַד הַיּוֹם הַזֶּה.” (מתי 28.11-15)

הכרזת המלאכים על קימתו של ישוע לתחייה:

"וּבְאַחַד בְּשִׁבְתָּ טָרַם יִבְקַע הַשְּׁחֹר בָּאוּ אֶל־הַקֶּבֶר וְהִבִּיאוּ אֶת־הַבְּשָׂמִים אֲשֶׁר הֵכִינוּ וְעָמְהֵן עוֹד אַחֲרוֹת; וְהִנֵּה מִצְאוּ אֶת־הָאֶבֶן גְּלוּלָה מִן־הַקֶּבֶר; וְתִבְאֵנָה אֶל־תּוֹכוֹ אֲךָ אֶת־גּוֹפַת הָאֵדוֹן יִשׁוּעַ לֹא מִצְאוּ; וְכַאֲשֶׁר נִבְּכוּ עַל־הַדְּבָר הַזֶּה וְהִנֵּה שְׁנֵי אַנְשִׁים בְּבֶרֶק זָהָר בְּגָדֵיהֶם נֹצְבִים עֲלֵיהֶן; וַיִּרְאוּ אַחְזָה אֶתֶּן וּפְנִיָהּן שָׁחוּ אַרְצָה וְהֵם אָמְרוּ אֵלֵיהֶן לְמָה־זֶה תִּבְקֹשְׁנָה אֶת־הַחַי בֵּין הַמֵּתִים; הוּא אֵינְנוּ פֹה כִּי קָם מִן־הַמֵּתִים זָכְרָנָה אֶת אֲשֶׁר־דָּבַר אֵלֵיכֶן בְּעוֹד הָיִיתוּ בְּגִלְלִיל לֵאמֹר; כִּי נִכּוֹן לְבַדְּהָאֲדָם לְהַנְתֵּן בְּיַדִּי אַנְשִׁים חֲטָאִים וְלְהַצְלִיב וּבַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי יָקוּם." (לוקאס 24.1-7)

זמן קצר לאחר מכן ישוע התגלה בפני חסידיו, תחילה בפני הנשים שהגיעו למערת הקבר הריקה ולאחר מכן בפני תלמידיו:

"וַיְהִי בְּעָרֵב בְּשִׁבְתָּ הַהוּא כַּאֲשֶׁר נִסְגְּרוּ דְלֹתוֹת הַבַּיִת אֲשֶׁר נִקְבְּצוּ שָׁם הַתְּלַמִּידִים מִיִּרְאָתָם אֶת־הַיְהוּדִים וַיָּבֵא יִשׁוּעַ וַיַּעֲמֵד בְּתוֹכָם וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם; וְאַחֲרֵי דְבָרוֹ כַּזֹּאת הָרָאם אֶת־יְדֵיו וְאֶת־צַדּוֹ וַיִּשְׁמְחוּ הַתְּלַמִּידִים בְּרִאוּתָם אֶת־הָאֵדוֹן" (יוחנן 20.19-20)

תומאס, אחד מתלמידיו אשר לא היה נוכח בבואו של ישוע, הצהיר בחוסר אמון:

"וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו יֵתֵר הַתְּלַמִּידִים רְאִינוּ אֶת־הָאֵדוֹן וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם אִם־לֹא אֶרְאֶה אֶת־מַדְקָרוֹת הַמַּסְמְרִים בְּיָדוֹ וְלֹא אֶתְקַע אֶת־אֶצְבָּעִי בְּנִקְבֵי הַמַּסְמְרִים הָאֵלֶּה וּבְיָדִי לֹא אָנֹעַ בְּצַדּוֹ לֹא אֶאֱמִינָה" (יוחנן 20.25)

שבוע לאחר מכן כאשר ישוע ביקר אצל תלמידיו, הוא פנה לתומאס ואמר:

"וְאַחֲרַי אָמַר אֶל־תּוֹמָא הוֹשֵׁט אֶת־אֶצְבָּעְךָ הִנֵּה וּרְאֵה אֶת־יָדִי וְהוֹשֵׁט אֶת־יָדְךָ וּמַשְׁנֵי בְּצַדִּי וְאֶל־תְּהִי חֶסֶר אֱמוּנָה כִּי אִם־הָאֱמֵן תֵּאֱמִין" (יוחנן 20.27)

לאחר תחייתו של ישוע, נשא פטרוס בירושלים את הנאום הבא:

"אֲנִישִׁי יִשְׂרָאֵל הַקְּשִׁיבוּ לְדַבְרֵי אֱלֹהֵי הַנְּהַי יִשׁוּעַ הַנִּצְרִי אִישׁ נֶאֱמַן לָכֶם מֵאֵת הָאֱלֹהִים בְּגִבּוֹרוֹת בְּנִפְלְאוֹת וּבְמוֹפְתִים אֲשֶׁר עָשָׂה אֱלֹהִים עֲלֵיכֶם לְעֵינֵיכֶם כַּאֲשֶׁר יָדַעְתֶּם גַּם־אֲתֶם; הוּא זֶה אֲשֶׁר מִסוּד אֱלֹהִים וּמִדַּעְתּוֹ מִקֶּדֶם נִגְזַר עֲלָיו לְקַחְתֶּם לְהַנְתֵּן וְאֲתֶם בְּיַדִּי בְּלַעַל הוֹקְעֵתָם וְהַמִּיתָם אִתּוֹ.... הוּא יִשׁוּעַ זֶה אֲשֶׁר אֱלֹהִים הִקִּימוּ מִן־הַמֵּתִים וְאֶנְחֵנוּ כְּלָנוּ עֲדִים לוֹ" (מעשי השליחים - 2.22; 2.32, 23)

לתלמידיו של ישוע לא היה צל של ספק שישוע מת וכעת הם גם ראו שהוא שב לחיים. פטרוס כתב מאחד ממכתביו:

"כִּי גַם־הַמְּשִׁיחַ עָנָה פַּעַם אַחַת בְּחַטָּאתֵינוּ אִישׁ צָדִיק בְּעַד אַנְשִׁים חֲטָאִים וַיִּבְיָאֵנוּ עַד־הָאֱלֹהִים אַחֲרָי אֲשֶׁר הוּמַת בְּשָׂרוֹ וַיְחִי בְּרוּחַ" (איגרת פטרוס הראשונה 3.18)

"וְהוּא נִשָּׂא אֶת־חַטָּאתֵינוּ בְּבִשְׂרוֹ עַל־הַעֵץ לְבַעֲבוֹר נְמוֹת לַחֲטָאָה וְנַחֲיָה לְצַדִּיקָה וְאֲשֶׁר בְּחֻבְרָתוֹ נִרְפָּא לְכֶם" (איגרת פטרוס הראשונה 2.24)

כעבור ארבעים יום הופיע ישוע בפני תלמידיו ואחרים באירועים שונים: "וְאַחֲרֵי־כֵן נִרְאָה אֵלֵינוּ מִחֻמֶּשׁ מֵאוֹת אַחִים כְּאֶחָד אֲשֶׁר רָבִם עוֹדִם חַיִּים עַד הַיּוֹם הַזֶּה וּמִקְצָתֶם נִמְוֵ שְׁנָתֶם" (האיגרת הראשונה אל הקורинתיים 15.6)

רבים נכחו כאשר עלה השמימה לנגד עיניהם: "כְּכֹלְתוֹ לְדַבֵּר אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה נִעְלָה מֵהֶם וְעֵינֵיהֶם רָאוּ וַיִּשְׁאַהוּ עֲנָן מִנְגִיד עֵינֵיהֶם; וַיְבִיטוּ אַחֲרָיו בְּעֵלְתוֹ הַשָּׁמַיְמָה וְהִנֵּה שְׁנֵי אַנְשִׁים לְבָשִׁי לְבָן וְנֹצְבִים עֲלֵיהֶם וְאִמְרִים; אַנְשֵׁי הַגִּלְגַּל לְמַהֲזֵה אֶתֶם עֹמְדִים וּמְבִיטִים הַשָּׁמַיְמָה יִשׁוּעַ זֶה אֲשֶׁר לָקַח מֵעֲלֵיכֶם וַיַּעַל לְמָרוֹם כֵּן יְבֵא כְּאֲשֶׁר רָאִיתֶם אֹתוֹ עֹלָה לְמָרוֹם" (מעשי השליחים 1.9-11)

לאחר שתלמידיו ראו שקם לתחייה, הם כבר לא חששו, אירוע זה אותם. סביר להניח שלעולם לא היו מסכנים את חייהם בהוצאה להורג על ידי הפצת הבשורה, אם היה בהם ולו הספק הקל ביותר לתחייתו מחדש של ישוע. כמו כן, הם לעולם לא היו ממציאים סיפור בו אישה הייתה העד הראשון לתחייה, בשל העובדה שלעדות נשים לא היה תוקף באותה העת.

בנוסף לברית החדשה, ישנם עוד מסמכים דוקומנטריים למות ישוע, ביניהם:

ספרי השנים (ספר 15, פרק 44) שנכתב בשנת 116 לספירה על ידי ההיסטוריון והסנטור הרומאי, טקיטוס, שם הוא מתייחס לצליבת ישוע עליה הורה פונטיוס פילאטוס.

קדמוניות היהודים (ספר 18, פרק 3.3) שנכתב על ידי יוספוס, היסטוריון יהודי מהמאה הראשונה גם הוא מזכיר את ישוע וצליבתו בידי פילאטוס בכתב היד ההיסטורי שלו.

היסטוריונים אחרים כמו תאלוס היווני ופלאגון מטראלס כתבו על החושך המוחלט שנמשך שלוש שעות ביום בו ישוע נצלב שהיה התגשמות נבואתו של עמוס מהתנ"ך:

"והיה ביום ההוא נאם אדני יהוה והבאתי השמש בצהרים והחשכתי לארץ ביום אור; והפכתי חגיכם לאבל וכל־שיריכם לקינה והעליתי על־כל־מתנים שֶׁק וְעַל־כִּלְרָאשׁ קַרְחָה וּשְׁמַתִּיהָ כְּאֵבֶל יַחִיד וְאַחֲרִיתָה כִּיּוֹם מֵר" (עמוס 8.9) (10)

תכריכי טורינו (6) (7) תומך בסיפור המתואר בארבעת הבשורות, לגבי מה שקרה לאחר הורדת ישוע מהצלב. יוסף הרמתי, חבר הסנהדרין, ביקש מפילאטוס למסור לידיו את גופת ישוע, הוא עטף אותה בתכריכים והניח אותה במערת קבר חדשה (מתי 27.57-60; מרקוס 15.42-46; לוקאס 23.50-53; יוחנן 19.38-42). על פי הבשורות גופתו של ישוע נעלמה אך התכריכים נותרו מאחור. (לוקאס 24.12; יוחנן 8-20.1). האמונה הרווחת היא כי תכריכי טורינו הם אותם תכריכי הבד שעטפו את גופו של ישוע. מספר מדענים חקרו היטב את הבד. בצילום תשליל שחור-לבן נראתה בבירור דמות גוף עירום צלוב. בצילום נראו כתמי דם על ידיים ורגליים באזור בו ננעצו מסמרים, צד הגוף בו ננעץ מסמר ועל הראש בו הונח כתר הקוצים. גם הפנים נראו בבירור בתשליל השחור-לבן בשל קרינה הנובעת מהגוף שהונח בתכריכים אלה. בנוסף, נראה שאף אחת מעצמות הגוף לא נשברה.

על פי המסורת, רגליים של קורבנות נצלבים נשברו כשהוחלט לזרז את מותם כפי שתוכנן בצליבתו של ישוע:
"וַיָּבֵאוּ אֱלִישׁוּעַ וַיְרְאוּ כִּי־כָבַד מִתּוֹ לֹא שָׁבְרוּ אֶת־שׁוֹקָיו; אֶךְ אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי הַצָּבָא דָּקְרוּ בַּחֲנִית בְּצִדוֹ וַיֵּצֵא דָם וְמִים; וְהַמַּעִיד עַל־זֶה רָאָה אֶת־הַדָּבָר וְעֵדוּתוֹ נֶאֱמָנָה וְהוּא יָדַע כִּי אִמְתּוּ יְהִיָּה חֲכוֹ לְבַעֲבוֹר תִּאֲמִינוּ גַם־אֲתָם; וְכִלְזָה הָיָה לְקַיֵּם אֶת־הַפְּתוּב וְעַצָּם לֹא־תִשְׁבְּרוּ בוֹ; וְעוֹד כְּתוּב לֵאמֹר וְהַבְּטוּ אֵלָיו אֶת אֲשֶׁר־דָּקְרוּ" (יוחנן 19.33-37)

רוב חוקרי ימינו טוענים כי העובדה שישוע מת על הצלב היא עובדה היסטורית ואלה שחקרו את תחיית המתים טוענים כי ניתן לומר מעל לכל ספק שהוא קם מן המתים, בהתבסס על ההשפעה העצומה שתחייתו גרמה לחיי מאמיניו.

לכן, התשובות לשאלה האם ישוע מת על הצלב הן כדלקמן:

קוראן לא כן- שאכן הוא מת	מקורות הסטוריים אחרים, כן	ברית חדשה כן	תנ"ך כן
<p>לא: ישוע לא מת על הצלב: קוראן 4.157- 158 כן: <u>מציין שישוע</u> <u>ימות:</u> קוראן 19.30- 31 קוראן 19.33 <u>מאשר שהוא</u> <u>מת:</u> קוראן 3.55 קוראן 5.117 קוראן 3.144</p>	<p>עדויות שנמצאו בכתבי הסטוריונים מהמאה ה-1 וה- 2: טקיטוס, יוספוס, לוקיאנוס, תלמוד בבלי.</p>	<p>עדי ראייה רבים שליוו את ישוע עד הסוף, עמדו ליד הצלב, ראו ושמעו אותו בשעותיו האחרונות: מתי 27.1-66 מרקוס 15.1-41 לוקאס 22.47- 23.56 יוחנן 18.1-19.42</p>	<p>נביאים רבים חזו את מותו של המשיח ישעיהו (פרק 53) דוד(תהילים 22) עמוס(8.9-10) זכריה (12.10)</p>

פרק 3:

האם ישוע הוא בן האלוהים?

ישנה אי הסכמה גורפת בין התנ"ך לבין הקוראן בשאלה זו.

בקוראן אכן כתוב כי ישוע היה גם נביא וגם משיח והגיע לעולם על ידי התערבות שמיימית, אולם הוא אינו מאשר או מקבל שהיה יכול להיות בן האלוהים:

"והזכר בספר את מרים, אשר התרחקה מבני משפחתה והלכה אל מקום מרוחק במזרח; ואז היא תפסה מהם מחסה, ואז שלחנו אליה את רוחנו אני מבקשת": (המלאך גבריאל), והוא הופיע לפניו בן אדם נאה; אמרה מהרחמן מחסה ממך, אם אכן ירא אותו הנך" אמר: "אכן, אני שליח ריבונך לתת לך בן טהור."; אמרה: "כיצד יהיו לי ילדים, ולא נגע בי איש, ולא הייתי פרוצה."; אמר: "כך אמר ריבונך; זה קל מאוד עבורי, ונעשה אותו (את הבן) אות לאנשים, ורחמנות מאתנו." (קוראן 19.16-21)

ואכן, ישוע בעיני אללה היא כמו אדם. הוא ברא אותו מעפר; ואז הוא אמר לו, "היה", והוא היה. (קוראן 3.59)

אין זו [תועלת] לאללה לקחת בן; נעלה הוא! כאשר הוא גוזר גזירה, הוא אומר רק "היה", והדבר נהיה. (קוראן 19.35)

"ואמרו: "לקח הרחמן בן; אכן, נורא הדבר שהם אמרו; כמעט השמים התפרצו מהדיבור הזה, והארץ נבקעה וההרים התמוטטו; מפני שייחסו לרחמן בן; ולא יעלה על הדעת שהרחמן ייקח בן." (קוראן 19.88-92)

"הוא בורא השמים והארץ. כיצד יהיה לו בן, כשלא הייתה לו בת-זוג? הוא ברא כול דבר, והוא יודע כול דבר"
(קוראן 6.101)

"... אמרו היהודים שעזרא הוא הבן של אלוהים. הנוצרים אמרו שהמשיח ישוע בן מרים הוא הבן של אלוהים סברות שווא אלה דומות לדברי אלה יקלל אותם אלוהים כי הם סוטים מן הצדק אל השקר". אשר כפרו לפניהם
(קוראן 9.30)

"הוא הבלתי זקוק! הם אומרים שלקח אלוהים לעצמו בן. ישתבח שמו לדבר, כי לו כל מה שבשמים ובארץ, האם יש לכם הוכחה לזה? האם תאמרו על אלוהים מה שאינכם יודעים" (קוראן 10.68)

"וגם להזהיר את אלה אשר אומרים כי אלוהים לקח לו בן; אין להם ולא היה לאבותיהם כל ידיעה על כך. נוראות הן המלים היוצאות מפיהם. אך הן הם אומרים רק שקר". (קוראן 18.4-5)

התנ"ך לעומת זאת טוען במספר קטעים כי ישוע הוא בן האלוהים.

בנבואות התנ"ך:

"אספרה אל חק יהוה אמר אלי בני אתה אני היום ילדתיך" (תהילים 2.7)
"נשקרבך פניאנך ותאבדו דרך כייבער כמעט אפו אשרי כלחוסו בו."
(תהילים 2:12)

"ושפכתי על־בית דויד ועל יושב ירושלם רוח חן ותחנונים והביטו אלי את אשר־דקרו וספדו עליו כמספד על־יחיד והמר עליו כהמר על־הבכור" (זכריה 12:10)

בברית החדשה:

"ובחדש הששי שלח גבריאל המלאך מלפני אלהים אל־עיר בגליל ושמה נצרת; אל־עלמה בתולה מארשה לאיש ושמו יוסף מבית דוד והעלמה שמה מרים; ויבא המלאך אליה הביתה ויאמר שלום לך הבת רחמה יהוה עמך ברוכה את בנשים; והיא בראותה ותתחלחל לדברו ותאמר בלבה מה הברכה הזאת; ויאמר אליה המלאך אל־תיראי מרים כי־מצאת חן בעיני האלהים; והנך הרה וילדת בן וקראת שמו ישוע; והוא גדול יהיה ובן־עליון יקרא ונתן לו יהוה אלהים את־כסא דוד אביו; ומלך על־בית יעקב לעולם ועד ולמלכותו אין קץ; ותאמר מרים אל־המלאך איכה תהיה כזאת ואני אינני ידעת איש; ויען המלאך ויאמר אליה רוח הקדש תבא עליך וכח עליון יסד־לך על־כן גם־הקדוש הילוד יקרא בן־אלהים." (לוקאס 1.26-35)

"תחלת הבשורה לישוע המשיח בן־האלהים" (מרקוס 1.1)

"... אשר מקדם הגיד אתה על-פי נביאיו בכתבי הקדש; על-דבר בנו אשר יצא מזרע דוד לפי בשרו; והוכן בן-האלהים בגבורה לפי רוח הקדש בהקיצו מן המיתים הוא ישוע המשיח אדנינו." (האיגרת אל הרומאים 1.2-4)

"כי את-אשר ראינו ושמענו נגיד לכם למען תדבקו בנו גם-אתם כי הלא דבקים אנחנו באב ובבנו ישוע המשיח." (איגרת יוחנן הראשונה 1.3)

"אף אם-באור נתהלך כאשר הוא באור הנהו אז חברנו יחדו ודס-בנו ישוע המשיח יטהרנו מפלעון" (איגרת יוחנן הראשונה 1.7)

"ועתה בהיותלנו כהן גדול נעלה עד-מאד אשר צלח את-השמים ישוע בן אלהים נשמרה את-השבועה אשר נשבענו לו" (האיגרת אל העבריים 4.14)

"האלהים אשר-דבר מקדם אלאבותינו פעמים רבות ובפנים שנים על-ידי הנביאים; דבר אלינו לקץ הימין האלה על-פי הברן אשר שמהו לבעל נחלה בכל ואשר בו עשה גם-שמים וארץ; והוא זהר כבודו וצלם פניו ונשא-כל בלח דברו ואחרי אשר טהר אתנו בנפשו מחטאתינו ישב מימין אשר לו הגדלה במרום; ויגבה למעלה מן-המלאכים כאשר קנה לו שם רם ונשא מהם; כי למי מן-המלאכים אמר מעולם בני אתה אני היום ולדתיך וכן עוד אני אהיה-לו לאב והוא יהיה-לי לבן" (האיגרת אל העבריים 1.1-5)

נאמר על ידי ישוע:

"וייען אתם ישוע אבי פעל פעלתו עד-עתה וגם-אני פעל הניני; ובעבור זאת בקשו היהודים בחפץ יתר להרגו כי לא רק אתיום השבת חלל כי אם גם-אמר על-אלהים כי הוא אביו וכי הוא דומה לאלהים" (יוחנן 5.17-18)

"לכן אם-הבן יעשה אתכם חפשים חפשים תהיו אל-נכון" (יוחנן 8.36)

"ואני והאב אחד" (יוחנן 10.30)

במתי 21.33-39 וב 22.1-10 מסופרים על ידי ישוע משלים על עצמו כבן ועל אביו כבעל הבית והמלך. בשני המשלים הללו המשרתים נשלחים למשימה בזה אחר זה, אך כולם מוכים, מושפלים או נהרגים.

"... ואחרי-כן שלח אליהם את-בנו כי אמר את-בני ייראו." (מתי 21.37) עם זאת, בסופו של דבר המשל הזה הבן נהרג גם כן.

כוחות הטומאה ידעו שישוע הוא בנו של אלוהים:

"וְאֵלֶּה אֲשֶׁר רִיחַ טַמְאָה בָּם בְּרֵאוֹתָם אֹתוֹ נִפְּלוּ לִפְנֵי וַיִּצְעֲקוּ לֵאמֹר אֵתָה הוּא בְּנֵהָאֱלֹהִים; וְהוּא גַּעַר גַּעַר בָּם לְבִלְתִּי יוֹדִיעוּ מִי הוּא" (מרקוס 3.11-12)

במרקוס 5.1-20 מסופר על אדם, שעונה על ידי רוח רעה וישוע שחרר אותו ממנה:

"וַיְהִי כִּרְאוֹתוֹ אֶת־יֵשׁוּעַ מִרְחוֹק וַיִּרְץ וַיִּשְׁתַּחוּ לוֹ; וַיִּצְעַק בְּקוֹל גָּדוֹל וַיֹּאמֶר מֶה־לִּי וְלָךְ יֵשׁוּעַ בְּנֵהָאֱלֹהִים עָלֶיךָ הַנְּגִי מִשְׁבִּיעַךְ בְּאֱלֹהִים כִּי לֹא תַעֲנֶנִּי; כִּי הוּא אָמַר אֵלָיו צֵא רִיחַ טַמְאָה מִן־הָאִישׁ הַזֶּה." (מרקוס 5.6-8)

ברור היה שישוע ראה את עצמו כבן אלוהים, ראה תגובתו כאשר התלמידים ניסו למנוע את מעצרו:

"או התאמר בלבדך כי לא אוכל לשאל מאת אבי אשר ישלח לי גסעֶתָה רב משׁנים עֶשֶׂר גְּדוּדִים מְלֹאכִים; אֲבָל אֵיךְ יִכְנֹוּ הַכְּתוּבִים כִּי כֹל־אֵלֶּה תִּקְרָאנָה" (מתי 26.53-54)

על פי הברית החדשה, המשיח ובן האלוהים הוא אחד ואותו אדם:

"וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם וְאַתֶּם מֵה־תֹּאמְרוּ עָלַי מִי אֲנִי; וַיַּעַן שְׁמַעוֹן פְּטְרוֹס וַיֹּאמֶר אֵתָה הוּא הַמָּשִׁיחַ בְּנֵהָאֱלֹהִים חַיִּים; וַיַּעַן יֵשׁוּעַ וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲשֶׁרִיד שְׁמַעוֹן בְּרִיּוֹנָה לֹא בְּשֵׁר וְדָם גְּלֶהֱלֶךְ זֶה כִּי אִם־אָבִי אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם." (מתי 16.15-17)

"וַיִּדְם יֵשׁוּעַ וַיֹּאמֶר אֵלָיו הֲכֹהֵן הַגְּדוֹל הַנְּגִי מִשְׁבִּיעַךְ בְּאֱלֹהִים חַיִּים כִּי תִגִּיד לָנוּ אִם־אֵתָה הוּא הַמָּשִׁיחַ בְּנֵהָאֱלֹהִים" (מתי 26.63)

"אֲדָ־אֵלֶּה נִכְתְּבוּ לְבַעֲבוֹר תֹּאמִינוּ כִּי יֵשׁוּעַ הוּא הַמָּשִׁיחַ בְּנֵהָאֱלֹהִים וּלְבַעֲבוֹר יִהְיוּ לָכֶם חַיִּים עֶקֶב אֲמוֹנַתְכֶם בְּשֵׁמוֹ" (יוחנן 20.31)

ישוע היה מושא ללעג על הצלב:

"אֶת־אַחֲרִים הוֹשִׁיעַ וְאֶת־נַפְשׁוֹ לֹא יוּכַל לְהוֹשִׁיעַ אִם־מִלְּךָ יִשְׂרָאֵל הוּא יִרְדְּנָא עֲתָה מִן־הַעֵץ וְנֹאמִין בוֹ; בְּטַח בְּאֱלֹהִים יַצִּילֵהוּ כִּי חֲפֵץ בוֹ כִּי הֲלֹא אָמַר בְּךָ הָאֱלֹהִים אָנִי." (מתי 27.42-43)

בספר האחרון בברית החדשה- חזון יוחנן, ישוע מציג עצמו בפני יוחנן תלמידו כבן האלוהים: "כֹּה אָמַר בְּנֵהָאֱלֹהִים" (חזון יוחנן 2.18)

לתשומת הלב:

מאחר וגם הברית החדשה וגם הקוראן מתארים את לידת ישוע בהתערבות אלוהית ושניהם מתייחסים אליו כאל המשיח (המושיע), כיצד הוא אם כך רק שליח האלוהים כפי שמצוין בקוראן? דבר זה מעורר שאלה רלוונטיות, מה פירוש הדבר שהוא המשיח?

פרק 4:

האם ישוע הוא אלוהים עצמו?

התנ"ך והקוראן מסכימים שניהם שיש רק אלוהים אחד.

קוראן:

"זהו סיפור הצדק. ואין אלוה מלבד אלוהים והוא העוזז החכם." (קוראן 3.62)

"אני, הנני אלוהים, אין עוד אלוה זולתי, אז עבוד אותי, וקיים את התפילה לזכרי" (קוראן 20.14)

תנ"ך:

הדיבר הראשון שמשה קיבל מאלוהים :

"אנכי יהוה אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים; לא יהיה לך אלהים אחרים על-פני." (שמות 3-20.2)

הנביא ישעיהו אומר:

"... ואין-עוד אלהים מבלעדי אל-צדיק ומושיע אין זולתי" (ישעיהו 45.21)

ישוע צוטט מן התנ"ך:

"כי כתוב ליהוה אלהיך תשתחוה ואתו לבדו תעבד." (מתי 4.10)

בנוסף, כשישוע נשאל איזו מעשרת הדיברות היא החשובה ביותר, הוא ענה:

"... הלא היא שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד, ואהבת את יהוה אלהיך בכל לבבך..." (מרקוס 12.29-30)

מאידך, התנ"ך והקוראן חלוקים ביניהם האם ישוע עצמו הוא אלוהים, כחלק משילוש האלוהי - האב, הבן ורוח הקודש.

קוראן:

"הוי בעלי הספר! אל תהיו קיצונים בדתכם, ואל תדברו על אלוהים אלא את הצדק. אכן המשיח, ישוע בן מרים, הוא שליח של אלוהים, ומילתו אשר אותה הביא אל מרים, ורוח ממנו. לכן, האמינו באלוהים ובשליחיו, ואל תגידו, "שלושה הם". מוטב לכם להימנע מזה, אכן אלוהים הוא רק אלוה אחד. ישתבח שמו וחלילה מהיות לו בן, כי לו כל אשר בשמים וכל אשר בארץ, ודי להסתמך על אלוהים." (קוראן 4.171)

"אכן, כפרו אלה אשר אומרים כי אלוהים הוא המשיח בן מרים. המשיח אמר, "הוי, בני ישראל! עיבדו את ריבוני וריבונכם. כל המצרף שותפים לאלוהים, ימנע אותו אלוהים מכניסה אל גן העדן ומשכנו יהיה באש הגיהנום." (קוראן 5.72)

"אכן כפרו אלה אשר אומרים כי אלוהים הוא אחד משלושה, משום שאין אלוה מלבד אלוה אחד. ואם לא יחדלו מדבריהם, יפגע באלה אשר כפרו מהם עונש כואב בגיהנום" (קוראן 5.73)

האם אתה אמרת! "כאשר יאמר אלוהים ביום הדין, "ישוע בן מרים לאנשים, "קבלו אותי ואת אמי כשני אלים מלבד אלוהים?" יאמר ישוע "ישתבח שמך! אין לי סמכות לאמור מה שאיני זכאי לאמור, ולו אמרתי אותו, היית אתה יודע את אשר בנפשי, ואני אינני יודע את אשר בנפשך. ואתה הוא יודע הנסתרות, (קוראן 5.116)

"לא לקח אלוהים בן ואין לו כל אלוה עמו, אילו זה היה נכון, היה הולך כל אלוה עם אשר יצר, והיו מתמרדים זה נגד זה. ישתבח שם אלוהים ויתעלה מעל אשר יתארו." (קוראן 23.91)

"ואמור: " השבח לאלוהים, אשר לא הוליד בן ואין לו שותף במלכותו, ואין לו צורך במגן מפני השפלה, והאדר את גדולתו." (קוראן 17.111)

תנ"ך:

למרות שהתנ"ך מלמד על קיום אלוהים אחד, הוא בבהירות מתאר אותו בשלוש ישויות: האב, הבן (ישוע), ורוח הקודש. בואו נבחן כמה מקומות בהם מופיע השילוש הקדוש.

בסיפור בריאת העולם בפרק הראשון בתורה, אלוהים מציג עצמו בגוף ראשון, רבים:

"נעשה אדם בצלמנו כדמותנו" (בראשית 1.26)

הנביא ישעיהו ניבא את ביאת המשיח:

"לכן יתן אדני הוא לכם אות הנה העלמה הרה וילדת בן וקראת שמו עמנו אל"
(ישעיהו 7.14)

"העם ההלכים בחשך ראו אור גדול ישיבי בארץ צלמות אור נגה עליהם... כי ילד ילדלנו בן נתן לנו ותהי המשרה על-שכמו ויקרא שמו פלא יועץ אל גבור אביעד שר-שלום; למרבה המשרה ולשלום אין-קץ על-כסא דוד ועל-ממלכתו להכין אתה ולסעדה במשפט ובצדקה מעתה ועד-עולם..." (ישעיהו 9.1,5-6)

"חזקו ידים רפות וברכים כשלות אמצו; אמרו לנמהר-ילב חזקו אל-תיראו הנה אלהיכם נקם יבוא גמול אלהים הוא יבוא וישעכם" (ישעיהו 35. 3-4)

דניאל מקבל חזון שמים ומתאר את מה שהוא רואה:

"רואה הייתי בחזיונות הלילה והנה עם ענני השמים כבן אדם בא היה, ועד עתיק הימים הגיע, ולפניו הקריבוהו ולו נתן שלטון ויקר ומלכות, וכל העמים, האמות והלשונות אותו יעבדו, שלטונו שלטון עולם אשר לא יעבר ומלכותו – אשר לא תשחת" (דניאל 7.13-14)

פסוקים רבים אחרים במקרא מצביעים על אלוהותו של ישוע:
"בְּרֵאשִׁית הָיָה הַדָּבָר וְהַדָּבָר הָיָה אֵתֵּהָאֱלֹהִים וְהוּא הַדָּבָר הָיָה אֱלֹהִים; הוּא הָיָה מְרֹאשׁ אֵתֵּהָאֱלֹהִים... וְהַדָּבָר לָבַשׁ בְּשָׂר וַיִּשְׁכֵּן בְּתוֹכֵנוּ וְאֵת־כְּבוֹדוֹ רָאִינוּ כְּכַבֹּד בֶּן יְחִיד לְאָבִיו מְלֵא חֶסֶד וְאַמֶּת" (יוחנן 1,14-2,1).

שלושת ישויות השילוש הקדוש נכחו במעמד הטבלתו של ישוע:
"וַיִּטְבֵּל יֵשׁוּעַ וַיִּמְהַר וַיַּעַל מִן־הַמַּיִם וְהִנֵּה נִפְתָּחוּ־לוֹ הַשָּׁמַיִם וַיֵּרָא אֶת־רוּחַ אֱלֹהִים יֹרֵדֶת בְּדְמוּת־יוֹנָה וְתַנַּח עָלָיו; וְהִנֵּה קוֹל קֹרֵא מִשָּׁמַיִם זֶה הוּא בְנִי יְדִידִי בּוֹ רְצָתָה נִפְשִׁי" (מתי 17-3,16).

כך גם במרקוס 11-9,1 ולוקאס 22-3,21

יוחנן המטביל העיד על ישוע:
"וַיַּעַד יוֹחָנָן לֵאמֹר רְאִיתִי אֶת־הַרוּחַ כְּיוֹנָה יֹרֵדֶת מִן־הַשָּׁמַיִם וְתַנַּח עָלָיו; וְאָנִי לֹא יָדַעְתִּי אֹתוֹ אֶךְ הִשְׁלַח אֹתִי לְטַבֵּל בַּמַּיִם אֲמַר אֵלַי אֵתֵּהָלֹךְ אֲשֶׁר תֵּרְאֶה הַרוּחַ יֹרֵדֶת וְתַנַּח עָלָיו זֶה הוּא הַמְטַבֵּל בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ; וְאָנִי רְאִיתִי וְאָעִיד כִּי־זֶה הוּא בֶּן־הָאֱלֹהִים" (יוחנן 1,32-34).

מסר דומה נשמע כאשר ישוע הלך עם תלמידיו פטרוס, יעקב ויוחנן להתפלל במעלה ההר:

"וַיִּשְׁנֶה מְרֹאֵה פָּנָיו בְּהִתְפַּלְּלוֹ וּלְבוּשׁוֹ נִהְפָּךְ לְלָבָן וּבְהִיר עֲדָמָאד; וְהִנֵּה שְׁנֵי אַנְשִׁים דָּבְרוּ אִתּוֹ מִשָּׁה וְאֵלֵיהֶו; אֲשֶׁר נִרְאוּ כְּכַבֹּדִם וְנִדְּבְרוּ עַל־אֲשֶׁר עָלָיו לְהִשְׁלִים חֶקוֹ בִּירוּשָׁלַיִם לְהֵיטִיב נַגְזֵר מֵאַרְץ חַיִּים... עוֹדְנֵנוּ מְדַבֵּר כְּזֹאת וְהִנֵּה עֵנָן סָכַף עֲלֵיהֶם וַיָּבֵאוּ בְּתוֹךְ הָעֵנָן וַיִּירָאוּ; וְהִנֵּה קוֹל יֹצֵא מִתּוֹךְ הָעֵנָן לֵאמֹר זֶה בְנִי יְדִידִי אֵלָיו תִּשְׁמְעוּן" (לוקאס 9,29-31,34-35).

פטרוס מתייחס לארוע הזה באיגרת השנייה שלו:
"כִּי לֹא אַחֲרֵי מִשְׁלֵי שְׂוֵא וּמְדוּחִים הִלְכְּנוּ כְּאֲשֶׁר הוֹדַעְנוּכֶם אֶת־גְּבוּרוֹת אֲדֹנָינוּ יֵשׁוּעַ הַמְּשִׁיחַ וּבָאוּ כִּי אִם־עֵינֵינוּ הָיוּ רְאוּת אֶת־הוֹד פָּנָיו; כְּאֲשֶׁר נִשָּׂא כְבוֹד וְעַז מֵאֵת הָאֱלֹהִים הָאֵב כְּבֹא אֵלָיו קוֹל מִהַדָּר גָּאוֹנוֹ לֵאמֹר זֶה בְנִי יְדִידִי אֲשֶׁר בּוֹ רְצָתָה נִפְשִׁי; וְאֵתֵּה־קוֹל הַהוּא שְׁמַעְנוּ בְּאֲזְנֵינוּ יֹצֵא מִן־הַשָּׁמַיִם בְּהִיּוֹתֵנוּ עִמּוֹ בְּהַר הַקֹּדֶשׁ" (אגרת פטרוס השנייה 1,16-18).

ישוע התוודה שהוא המשיח (המושיע), ובתוך כך בן האלוהים:
"וַיֵּדַם וְלֹא עָנָה מְאוּמָה וַיֹּסֵף הִכְהֵן הַגָּדוֹל וַיִּשְׁאַלְהוּ עוֹד לֵאמֹר הֲאֵתָה הוּא הַמְּשִׁיחַ בֶּן־הַמֶּלֶךְ; וַיֹּאמֶר יֵשׁוּעַ אָנִי הוּא וְאַתֶּם תֵּרְאוּ אֶת־בֶּן־הָאָדָם יֹשֵׁב לְיְמִין הַגְּבוּרָה וְבֹא בְּעַנְנֵי הַשָּׁמַיִם." (מרקוס 14,61-62)
זה תואם מה שכתב דוד המלך במזמור 110.1

ישוע הואשם בחילול השם:
"וַיֹּסִיפוּ הַיְהוּדִים וַיִּשְׂאוּ אֲבָנִים לְסַקְלוֹ; וַיַּעַן אֹתָם יֵשׁוּעַ הֵן מַעֲשִׂים רַבִּים טוֹבִים הָרַאִיתִי לָכֶם מֵאֵת אָבִי עַל־אִיזָה מִן־הַמַּעֲשִׂים הָאֵלֶּה תִּסְקְלֵנִי; וַיַּעֲנוּ אֹתוֹ הַיְהוּדִים לֵאמֹר עַל־מַעֲשֶׂה טוֹב לֹא נִסְקַלְךָ כִּי אִם־עַל־חִלּוּל הַשֵּׁם בְּאִשְׁרֵי כִּי אָדָם אֶתֶּה וְהֵנָּה אֵמֵר לְנִפְשֶׁךָ אֱלֹהִים אֶתֶּרָה" (יוחנן 10.31-33)

המנהיגים היהודים התעקשו: " וַיַּעֲנוּ אֹתוֹ הַיְהוּדִים הִנֵּה יִשְׁלַנוּ תּוֹרָה וְלִפִּי תּוֹרַתְנוּ מִשְׁפָּטִימוֹת לוֹ כִּי־מִתְאַמֵּר לֵאמֹר בְּךָ־הָאֱלֹהִים הוּא" (יוחנן 19.7)

תלמידו תומאס אמר לישוע כשראה אותו קם לתחייה:
"אֲדֹנָי וְאֱלֹהֵי; וַיֹּאמֶר אֵלָיו יֵשׁוּעַ יַעַן אֲשֶׁר רָאִיתִנִּי הֹאֲמִינָת תּוֹמָא אֲשֶׁרִי אֵלֶּה הַמְּאִמִּינִים וְרָאוּ לֹא רָאוּ" (יוחנן 20.28-29)

השליח פאולוס כתב:
"... לְבַכְּכֶם כָּל־בֵּב יֵשׁוּעַ הַמְּשִׁיחַ; הוּא אֲשֶׁר בְּמוֹצְאָתוֹ נִמְצָא בְּדַמּוֹת אֱלֹהִים וּבְכָל־זֵאת לֹא חָשַׁב הָיְתוֹ שׁוֹה לְאֱלֹהִים כְּשֶׁלַּל לוֹ; כִּי אִם־הִתְנַצַּל אֶת־כְּבוֹדוֹ וַיִּלְבַּשׂ דָּמוֹת עֶבֶד וַיְהִי כְּתַבְנִיית אֶחָד הָאָדָם; אַחֲרָי אֲשֶׁר נִמְצָא כְּאָדָם לְתֹאֵר הַשְּׁפִיל נִפְשׁוֹ וַיִּכְנַע עַד־מוֹת עַד־מָוֶת עַל־הָעֵץ; עַל־כֵּן גַּם־הָאֱלֹהִים הִרִימוּ עַל וַיִּתְּנוּ שָׁם נֶעֱלָה מִכְּלִשָׁם" (האיגרת אל הפיליפים 2.5-9)

ישוע תיאר את השילוש (האיחוד בין שלושת ישויות האל) לתלמידיו זמן קצר לפני שנעצר:

"אִם־אֶהְבֶּתֶם אֹתִי אֶת־מִצְוֹתַי תִּשְׁמְרוּ; וְאֲנִי אֶחְלָה בְּנִי הָאֵב וַיִּתֵּן לָכֶם מְלִיץ אַחֵר אֲשֶׁר־יִשְׁכֵּן אִתְּכֶם עַד־יֵעֵד; הֲלֹא הוּא רוּחַ הָאֱמֶת אֲשֶׁר הָעוֹלָם לֹא־יָכַל לְקַבְּלוֹ בְּאִשְׁרֵי לֹא יָרְאוּ וְלֹא יָדְעוּ וְאֲתֶם יָדַעְתֶּם אֹתוֹ כִּי הוּא שָׁכַן אִתְּכֶם וְאִף־הִיא יִהְיֶה בְּתוֹכְכֶם" (יוחנן 14.15-17)

"אִישׁ כִּי יֶאֱהָבֵנִי יִשְׁמַר אֶת־דְּבָרַי וְאָבִי יֶאֱהָב אֹתוֹ וְאֵלָיו נָבֵא וְשָׁכְנוּ אִתּוֹ." (יוחנן 14.23)

"אֶת־אֵלֶּה דְּבַרְתִּי אֵלֵיכֶם בְּעוֹד שְׁבִיתִי עִמָּכֶם; וְהַמְּלִיץ הוּא רוּחַ הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר־יִשְׁלַחְהוּ הָאֵב בְּשִׁמִּי יִלְמְדְכֶם אֶת־כָּל וְאֵז תִּזְכְּרוּ כָּל אֲשֶׁר־הִגַּדְתִּי לָכֶם" (יוחנן 26-14.25)

"הֲלֹא שָׁמַעְתֶּם אֶת אֲשֶׁר־אָמַרְתִּי אֵלֵיכֶם כִּי אֵלֶּךְ מִכֶּם וְעוֹד אָשׁוּב אֵלֵיכֶם לוֹ אֶהְבֶּתֶם אֹתִי הֵייתֶם שְׂמִיחִים בְּאִמְרִי לָכֶם כִּי־הִלַּךְ אֲנִי אֶל־הָאֵב כִּי הָאֵב גָּדוֹל מִמֶּנִּי" (יוחנן 14.28)

"אֵךְ כַּאֲשֶׁר יָבֵא הַמַּלְיָן אֲשֶׁר אֶשְׁלַחְנוּ אֵלֵיכֶם מֵאֵת הָאֵב הַלֵּא הוּא רֵיחַ הָאֱמֶת
הַיֵּצֵא מִמְּקוֹר הָאֵב הוּא יַעֲדֵלִי; וְגַם־אַתֶּם תַּעֲיִדוּ לִי כִּי הֵייתֶם עִמָּדִי
מֵרֵאשִׁי" (יוחנן 15.26-27)

"אוֹלָם אֱמֶת אֶגִּיד לָכֶם כִּי טוֹב לָכֶם אֲשֶׁר אֵלֶיךָ כִּי אִם־לֹא אֵלֶיךָ לֹא־יָבֵא הַמַּלְיָן
אֵלֵיכֶם וְכִי־אֵלֶיךָ אֶשְׁלַחְנוּ אֵלֵיכֶם" (יוחנן 16.7)

"יֵצְאֵתִי מֵאֵת הָאֵב וּבֵאתִי בְּעוֹלָם וְעַתָּה אָשׁוּב אֶעֱזֹב אֶת־הָעוֹלָם וְאֵלֶיךָ־לִי אֶל־
הָאֵב" (יוחנן 16.28)

"אֵת הַאֱלֹהִים לֹא־רָאָה אָדָם מֵעוֹלָם וְהֵבֵן הַיְחִיד בְּחִיק הָאֵב הוּא הַגִּיד
תְּכוּנָתוֹ" (יוחנן 1.18)

לתשומת הלב:

ראוי לציין שכאשר אללה מדבר בקוראן הוא משתמש בגוף ראשון רבים (אנו) אך כשאלוהים מדבר בתנ"ך הוא על פי רוב משתמש בלשון יחיד (אני). ובכל זאת על פי התנ"ך, אלוהים הוא איחוד שלושת היישויות בעוד שעל פי הקוראן אללה הוא אחד. אם כך מדוע אללה משתמש בלשון רבים כאשר הוא מדבר בעוד שהוא אחד ואין לו בן או שותף?

פרק 5:

האם ישוע הוא מושיע העולם?

הקוראן אומר שישוע הוא גם נביא וגם משיח, ובכל זאת אינו רואה בו מושיע העולם כי אם אחד השליחים:

"אכן, המשיח בן מרים אינו אלא שליח כמו השליחים שקדמו לו, ואמו צורכים את האוכל. ראה איך אנו הייתה צדיקה, ושניהם היו בני אדם מבהירים להם את האותות, ואז הסתכל איך הם סוטים מן הצדק." (קוראן 5.75)

"אמור: "מאמינים אנו באלוהים ובאשר הושרה אלינו הקוראן ובמה שהושרה לאברהם וישמעאל ויצחק ויעקוב והשבטים, ובאשר נמסר למשה ולישוע ולנביאים מריבונם. לא נבדיל בין אחד מבינם, ומוסלמים מתמסרים אנו לו." (קוראן 3.84)

הברית החדשה לעומת זאת מציינת בקטעים רבים שישוע הוא אכן מושיע העולם שמת קרבן על חטאינו:

"עודנו מדבר אל-לבו כזאת והנה מלאך יהוה נראה אליו בחלום לאמר יוסף בן-דוד אלתיירא מקחת אליך את-מרים אשתך כי הילד בקרבה נוצר מרוח הקדש; והיא ילדת בן וקראת את-שמו ישוע כי הוא יושיע את-עמו מחטאתיהם." (מתי 1.20-21)

"וְרַעִים הָיוּ לָנִים בְּשֹׁדָה בְּאַרְץ הַהֵיא וְנֹטְרִים אֶת־עֲדְרֵיהֶם בְּאַשְׁמֵרוֹת הַלְיָלָה; וְהָיָה מִלְּאֲךָ יְהוָה נֹצֵב עֲלֵיהֶם וְכַבּוּד יְהוָה זָרַח לָהֶם מִסְבִּיב וַיִּירָאוּ יִרְאָה גְדוֹלָה; וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם הַמֶּלֶאךָ אֶל־תִּירָאוּ מִבְּשׂוֹר טוֹב אֲנִי לָכֶם וְרַב שְׂשׂוֹן לְכָל־הָעָם; כִּי מוֹשִׁיעַ יֵלֵד לָכֶם הַיּוֹם הַלֵּא הוּא הַמְּשִׁיחַ הָאֲדוֹן בְּעִיר דָּוִד; וְזֶה לָכֶם הָאוֹת כִּי תִמְצְאוּ יֵלֵד בְּחַתּוּלְתּוֹ שֹׁכֵב בְּאַבוּס." (לוקאס 2.8-12)

ישוע אמר על עצמו:

"... גם בְּהָאֲדָם לֹא בָא לְמַעַן יִשְׁרָתְהוּ אַחֲרַיִם כִּי אִם־לְשָׂרְתָהּ הוּא וּלְתַת אֶת־נַפְשׁוֹ כְּפָר בְּעַד רַבִּים." (מתי 20.28)

בכתבים אחרים מצוטט באופן דומה:

"והוא מחלל מפשענו מדכא מעונתינו מוסר שלומנו עליו ובחברתו נרפא־לנו" (ישעיהו 53.5)

"מעצר וממשפט לקח ואתדורו מי ישוחח כי נגזר מארץ חיים מפשע עמי נגע למו." (ישעיהו 53.8)

"מעמל נפשו יראה ישבע בדעתו יצדיק צדיק עבדי לרבים ועונתם הוא יסבל" (ישעיהו 53.11)

"אָבֵל הוּא הַקָּרִיב זָבַח אֶחָד עַל־הַחֲטָאִים וַיֵּשֶׁב לִימִין אֱלֹהִים עַד־עוֹלָם" (האגרת אל העברים 10.12)

"אף כִּידָם הַמְּשִׁיחַ אֲשֶׁר בְּרוּחַ עוֹלָם הַקָּרִיב אֶת־נַפְשׁוֹ בְּבִלְי־מוֹם לֵאלֹהִים יִטְהַר אֶת־לִבָּכֶם מִן־מַעֲשִׂים אֲשֶׁר מוֹת בָּם לַעֲבֹד אֶת־אֱלֹהִים חַיִּים" (האגרת אל העברים 9.14)

"וְכַאֲשֶׁר נִגְזַר עַל־בְּנֵי אָדָם לְמוֹת פַּעַם אַחַת וְאַחֲרֵי־כֵן הַמְּשַׁפֵּט; כֵּן גַּם־הַמְּשִׁיחַ הַקָּרִיב אֶת־נַפְשׁוֹ פַּעַם אַחַת לְשֵׂאת חַטָּא רַבִּים וּבְבִלְי חַטָּאת יִרְאָה שְׁנִית לְמַחְפִּים־לוֹ לְתִשׁוּעָה" (האגרת אל העברים 9.27-28)

" וְאַתֶּם אֲשֶׁר מֵתִים הֵייתֶם בְּפִשְׁעֵיכֶם וּבְעֵרְלַת בְּשׂוֹר הַחַיָּה גַם־אֲתַכֶּם עִמוֹ כִּי סָלַח לְכָל פִּשְׁעֵינוּ; וְאַתֶּם־סָפַר חַבְּנוּ הוּא סָפַר הַחֲקִים אֲשֶׁר עָנָה בְּנוֹ מַחֵה וְהָגוּ מִן־הַמְּסֵלָה וַיִּתְקַעְהוּ בְּצִלְבֵּי" (האגרת אל הקולוסים 2.13-14)

"וְאֲשֶׁר הִצִּיל אֶת־נַפְשׁוֹ מִמָּמְשָׁלֶת הַחֹשֶׁךְ וַיִּתְּנֵנוּ מָקוֹם בְּמַמְלַכֶת בְּנוֹ אֲשֶׁר אָהָב; וְבוֹ נִמְצָא פְדוּת בְּדָמוֹ וְסִלְיָה לְחֹטְאֵינוּ" (האגרת אל הקולוסים -1.13)
(14)

" כִּי־כֵן רָצָה אֱלֹהִים אֲשֶׁר בּוֹ יִשְׁכֵן מְלֵא הַכֹּל; וְכֵן עֲלִידוֹ יִהְיֶה לֵב כָּל־מִן לְהִתְרַצוֹת אֵלָיו אַחֲרֵי אֲשֶׁר עֲלִידוֹ בְּדָם הַצֶּלֶב עָשָׂה שְׁלוֹם לְכָל־אֲשֶׁר בְּאָרֶץ וּלְכָל־אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם" (האגרת אל הקולוסים 1.19-20)

"וַיְבָאֵהָבָה תְּכִינוֹ צַעֲדֵיכֶם כַּאֲשֶׁר גָּם־הַמְּשִׁיחַ אָהָב אֶתְנוּ וַיִּתֵּן אֶת־נַפְשׁוֹ תַּחַת נַפְשׁוֹ לְקַרְבָּן וְזִבְחַ לְרִיחַ נִיחֹחַ לְאֱלֹהִים." (האגרת אל האפסים 5.2)

" אֲבָל חֲנֻנִים תִּהְיוּ זֶה לָזֶה מֵרַחֲמִים וְסִלְחִים אִישׁ לְאֶחָיו כַּאֲשֶׁר גָּם־הָאֱלֹהִים סָלַח לָכֶם בְּמִשְׁיחוֹ" (האגרת אל האפסים 4.32)

"הַמְּשִׁיחַ פָּדָה אֶת־נַפְשׁוֹ מִקְּלַלֹת הַתּוֹרָה בְּאֲשֶׁר הָיָה לְקַלְלָהּ תַּחַתֵינוּ כִּי כָּתוּב אַרוּר כָּל־הַתְּלוּי עַל־הָעֵץ" (האגרת אל הגלטים 3.13)

"כִּי הֵן אֱלֹהִים הָיָה בְּמִשְׁיחַ לְסַלַח לְבְנֵי הָעוֹלָם וְלֹא־לְזָכַר לָהֶם אֶת־חֹטְאֵתֵיהֶם וְתוֹרַת הַסִּלְיָה הַזֹּאת הִפְקִיד בְּיָדֵינוּ; וְאִם כֵּן אִפּוּא מְלִיצֵי הַמְּשִׁיחַ אֲנַחְנוּ כְּמוֹ אִם־אֱלֹהִים מִתְחַנֵּן אֵלֵיכֶם עַל־פִּינוּ אֲנַחְנוּ מְחַלִּים אֶת־פְּגִיעֵיכֶם בְּשֵׁם הַמְּשִׁיחַ הַתְּרַצוּנָא אֶל־הָאֱלֹהִים; הוּא אֲשֶׁר לֹא־יָדַע חֹטְאֵת אֶתוֹ עָשָׂה לְחֹטְאֵת בְּעַדְנוּ לְמַעַן נִהְיֶה אֲנַחְנוּ בּוֹ לְצַדִּיקֵת אֱלֹהִים" (האגרת השנייה אל הקורינתים -5.19)
(21)

"וְאֲנַחְנוּ רְאִינוּ וְנַעֲיְדָה כִּי שָׁלַח הָאֱבָב אֶת־הֵבֶן גָּאֵל הָאָרֶץ" (אגרת יוחנן הראשונה 4.14)

"... אֲשֶׁר אָהָב אֶתְנוּ וּבְדָמוֹ רְחַצְנוּ מִחֹטְאֵתֵינוּ; וַיַּעַשׂ אֶתְנוּ לְמַמְלַכֶת כְּהַנִּים לְאֱלֹהִים אָבִיר" (חזון יוחנן 1.5-6)

"וְגַם כָּל־הַנְּבִיאִים מְעִידִים עָלָיו כִּי שְׁמוֹ יִהְיֶה לְכָל־הַמְּאֱמִינִים בּוֹ לְסִלְיַת עוֹן" (מעשי השליחים 10.43)

על פי הברית החדשה, ישוע הוא המפתח לישועה:

"כִּי־כֵן אֱהָב אֱלֹהִים אֶת־הָעוֹלָם עַד־אֲשֶׁר נָתַן בְּעַדוֹ אֶת־בְּנוֹ אֶת־יְחִידוֹ וְכָל־הַמְּאֲמִין בּוֹ לֹא־יָאֲבֹד כִּי בּוֹ יִמְצָא חַיִּי עוֹלָם; כִּי לֹא־שָׁלַח אֱלֹהִים אֶת־בְּנוֹ אֶל־הָעוֹלָם לְהַרְשִׁיעוֹ בְּהַשְׁפֹּטוֹ כִּי אִם־לְמַעַן יוֹשִׁיעַ בּוֹ הָעוֹלָם; הַמְּאֲמִין בּוֹ לֹא יֵאָשֵׁם וְאֲשֶׁר לֹא־יֵאֲמִין בּוֹ אֲשַׁמְתוּ עָלָיו מִנִּי אַז כִּי לֹא־הֵאֲמִין בְּשֵׁם הַבֶּן הַיְחִיד לְאֱלֹהִים" (יוחנן 3.16-18)

"כִּי לֹא־אָבוֹשׁ מִבְּשִׂרַת הַמְּשִׁיחַ אֲשֶׁר גְּבוֹרַת אֱלֹהִים הִיא לְתַשׁוּעָה אֶל־כָּל־מְאֲמִין..." (האגרת אל הרומאים 1.16)

"וְאֱלֹהִים גָּלָה אֶהְבְּתוֹ לְעֵינֵינוּ כִּי בְּעוֹד הָיִינוּ חַטָּאִים נָתַן הַמְּשִׁיחַ אֶת־נַפְשׁוֹ בְּעַדְנוּ; אֵף כִּי־עָתָה אַחֲרֵי אֲשֶׁר נִצְדָּקְנוּ בְּדַמּוֹ תוֹשִׁיעַ לָנוּ יְדוֹ לְהַמְלִיט מִחַרוֹךְ אֵף; כִּי אִם־בְּעוֹד אוֹיְבִים הָיִינוּ אֲנִיחָנו הִתְרַצְּנוּ אֶל־הָאֱלֹהִים בְּמוֹת בְּנוֹ אֵף כִּי אַחֲרֵי אֲשֶׁר רָצָה בְּנוֹ בְּחַיֵּי בְנוֹ נְוֹשָׁע" (האגרת אל הרומאים 5.8-10)

"כִּי אִם־בְּפִיךָ תוֹדֶה כִּי יֵשׁוּעַ הוּא הָאֲדוֹן וּבְלִבְבְּךָ תֵּאֲמִין כִּי אֱלֹהִים הֵקִימוּ מִן־הַמֵּתִים תְּוֹשָׁע." (האגרת אל הרומאים 10.9)

"אֵין יֵשׁע בְּלִתּוֹ כִּי לֹא־נָתַן שֵׁם אַחֵר לְבְנֵי אָדָם תַּחַת הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר־בוֹ נְוֹשָׁעָה" (מעשי השליחים 4.12)

פרק 6:

האם ישוע הוא המתווך בין האלוהים לאנושות?

גם הברית החדשה וגם הקוראן מצהירים שאלוהים הוא קדוש, בורא הכל, כל יכול, יודע הכל, בכל מקום ונצחי, ואף אחד אינו מסוגל להתקרב לאלוהים בזכות מעלותיו.

הקוראן אומר כי ניתן להתערב עם אלוהים רק בהסכמתו:

"אלוהים, אין אל זולתו, החי הקיים, לא תאחז בו תנומה ולא שינה. לו כל אשר בשמים וכל אשר בארץ. ומי זה אשר יהיה מליץ יושר אצלו אלא ברשותו? הוא יודע את אשר יתרחש אחריהם ואת אשר קרה לפניהם, וידעתם לא תקיף כלום מידיעתו אלא ברשותו. כס מלכותו מכיל את השמים ואת הארץ ולא תכבד עליו השמירה עליהם. והוא הנעלה האדיר." (קוראן 2.255)

על פי הכתוב הכל השתנה עם בואו של ישוע:

הדבר ניכר במותו של ישוע כאשר וילון המקדש, המפריד בין המקום הקדוש ביותר לחלקו השני של המקדש, נקרע באופן טבעי מלמעלה למטה, כסימן לדרך הנפתחת לאלוהים באמצעות מותו של ישוע. כתוצאה מכך אנו יכולים לגשת באומץ אל כס המלכות באמצעות ישוע כפי שניתן לקרוא באגרת אל העברים 4.14-16 ו 10.19-22

כל ספר בתנ"ך מצביע, באופן כלשהו, על המשיח המובטח:

בספר שמות פרק 12 ישנו תיאור של כבש הפסח שדמו הציל את בני ישראל ממוות כשהם נמלטו מעבודת מצרים. הכבש היה צריך להיות זכר, ללא פגם ובעל עצמות ללא שבר, הכבש שהוקרב סימל את המשיח.

כאשר ראה את ישוע, יוחנן המטביל קיבל הארה :
"וַיְהִי מִמָּחֳרַת וַיֵּרָא אֶת־יֵשׁוּעַ בָּא אֵלָיו וַיֹּאמֶר הִנֵּה שֶׁהָאֱלֹהִים הַנְּשָׂא אֶת־חַטָּאת הָעוֹלָם"(יוחנן 1.29)

פטרס הגיב:

"הֵן יָדַעְתֶּם כִּי לֹא־בַכֶּסֶף וּבַזָּהָב אֲשֶׁר יִכְלוּ בְּאַחֲרֵיתֶם נִפְדִּיתֶם מֵאַרְחוֹת שׁוֹא אֲשֶׁר נָחְלוּ לָכֶם אֲבוֹתֵיכֶם; כִּי אִם־בְּדָם יְקָר בְּדָם הַמְּשִׁיחַ שֶׁהָ תָמִים וּמוֹם אֵינְךָ בּו."(אגרת פטרס הראשונה 1.18-19)

יוחנן תלמידו, מקבל חזון מגן עדן בו הוא רואה את ישוע כשה האלוהים.
(ראה חזון יוחנן 3-17,7.9-14,5.6)

הן בקוראן והן בברית החדשה יש התייחסות לבעיית החטא של האנושות, אך ההבדל הוא האם הפיתרון הוא בישוע או לא - האם ישוע הוא מי שהוא טוען שהוא והאם הוא נצלב לישועתנו כפי שניבאו נביאים וכפי שטענו תלמידיו מעדותם.

כאמור בקוראן:

"זהו ישוע בן מרים, דבר הצדק אשר עליו נמצאים במחלוקת" (קוראן 19.34)

הברית החדשה קובעת בבירור שישוע הוא המתווך היחיד בין אלוהים לאנושות, ולאף אחד אין גישה לאלוהים או יכולת כניסה לגן עדן ללא ישוע:

"וַיֹּאמֶר אֵלָיו יֵשׁוּעַ אַנְכִי הַדֶּרֶךְ וְהָאֲמֶת וְהַחַיִּים וְאִישׁ לֹא־יָבֵא אֶל־הָאֵב בְּלִתי עַל־יָדִי"(יוחנן 14.6)

"וּבְעֵבוֹר זֹאת רַב הוּא לְהוֹשִׁיעַ תְּשׁוּעַת נֶצַח לְכָל־הַבָּאִים עַל־יְדוֹ לְאֱלֹהִים כִּי הוּא חֵי לְנֶצַח לְהַפְגִּיעַ בְּעַד־ם... אֲשֶׁר אֵינְלוּ חַק יוֹם כִּלְהַנִּים הַגְּדוֹלִים לְהַקְרִיב קָרְבָן בְּתַחֲלָה עַל־חַטָּאת נַפְשׁוֹ וְאַחֲרֵי־כֵן בְּעַד הָעַם כִּי הַשְּׁלִים אֶת־זֹאת בְּפִעַם אַחַת בְּהַקְרִיב אֶת־נַפְשׁוֹ"(האגרת אל העברים 7.25,27)

”בַּעֲבוּר זֹאת מִלֶּאֱךָ מְלִיץ הוּא לְבָרִית הַחֲדָשָׁה וּמוֹתוֹ נִמְצָא לְכַפֵּרֶת הַפְּשָׁעִים תַּחַת הַבְּרִית הָרִאשׁוֹנָה לְמַעַן יִשְׁיגוּ בַחֲרִיבֵיהָ אֶת־הַבְּטָחַת נַחֲלַת עוֹלָם” (האגרת אל העברים 9.15)

”וְאֵלֶּה אֲשֶׁר הִחְזִיקוּרְבוֹ נִתְנַחֵךְ בְּיָדָם לְהִיּוֹת בָּנִים לְאֱלֹהִים הֲלֵא הֵם הַמְּאֲמִינִים בְּשָׂמוֹ” (יוחנן 1.12)

שאל התרסי רדף נוצרים בשיטתיות עד שיום אחד ישוע עצר אותו בדרכו לדמשק שם התכוון לכלוא את כל הנוצרים שימצא ולהביאם כשבויים לירושלים. מסע זה, עליו אפשר לקרוא אותו במעשי השליחים 9.1-19, שינה את חייו של שאל באופן דרסטי והוא הפך לחסיד קיצוני של ישוע:

”וַיְהִי הוּא הַלֵּךְ וְקָרַב אֶל־דַּמְשֶׁק וְהִנֵּה אֹר מִן־הַשָּׁמַיִם זָרַח עָלָיו כְּבָרֶק מִסָּבִיב; וַיִּפֹּל עַל־פָּנָיו אֲרָצָה וַיִּשְׁמַע קוֹל מִדְּבַר אֱלֹו שָׂאוֹל לְמַה־זֶּה תִרְדָּפְנִי; וַיֹּאמֶר מִי אַתָּה אֲדֹנָי וַיֹּאמֶר אֲנִכִי יֵשׁוּעַ אֲשֶׁר אַתָּה רֹדֵף קָשָׁה לָךְ לְבַעַט בְּדָרְבָנוֹ” (מעשי השליחים 9.3-5)

אותו אדם, שאל, שלימים נודע בשם השליח פאולוס, כתב רבים ממכתבי הברית החדשה. נקבל הצצה לכתביו:

” אֲמַת הַדְּבַר וַיֵּאָתֶּה לְכָל־אָדָם לְקַבְּלוֹ כִּי יֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ בָּא אֶל־הָאָרֶץ לְהוֹשִׁיעַ אֶת־הַחַטָּאִים וְאֲנִכִי הָרִאשׁ לְהֵם” (האגרת הראשונה אל טימותיוס 1.15)

”טוב הדבר הזה ולרצון בעיני אלהים מושיענו; אשר חפץ יחפץ כי יושעו כל בני־אדם וילמדו לדעת את־אמתו; כי אלהים אחד הוא ומליץ אחד בין אלהים ובין אנשים הוא האיש ישוע המשיח; אשר נתן את־נפשו כִּפָּר בְּעַד כָּל־בְּנֵי אָדָם וְעַדוֹת זֹו עָלִינוּ לְהִשְׁמִיעַ לְעַתְּ מִצָּא” (האגרת הראשונה אל טימותיוס 6-2.3)

אשר בו לנו הפדיום בדמו וסליחת הפשעים כרב חסדו: (האגרת אל האפסים 1.7)

על פי הברית החדשה, כל בני האדם חוטאים, ועל חטאותינו להתנקות ולהיסלח על מנת שנוכל להיכנס לגן עדן:

”כִּי־כֹלֵם חָטָאוּ וַיִּסְגּוּ מֵאַחֲרֵי כְבוֹד אֱלֹהִים; וּבַחֲנוּ חֲנוּם כָּלֵם יִצְדָּקוּ כִּי־פָדָה אֲתֵם יֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ; הוּא אֲשֶׁר הִקְדִּישׁוּ אֱלֹהִים מִקְדָּם לְכַפֵּר עָלֵינוּ בְּדָמוֹ עַל־פִּי אֲמוּנָתְנוּ לְבַעֲבוּר גְּלוֹת אֶת־צַדְקָתוֹ וְחַמְלָתוֹ בְּאֲשֶׁר סָלַח לְעוֹנוֹת עַמוֹ מִימֵי קֶדָם” (האגרת אל הרומאים 3.23-25)

"כי משפּרת החטא אָבְדוֹן וּמַתַּת אֱלֹהִים חַיִּי נֶצַח בְּיִשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ אֲדֹנָינוּ" (האגרת אל הרומאים 6.23)

לתשומת הלב:

גם הקוראן וגם הברית החדשה מלמדים כי לבני האדם נשמות נצחיות, ושהם יעמדו בפני יום הדין בו אלוהים יחליט גן העדן/ גיהנום כיעד הסופי שלהם.

על פי הקוראן והברית החדשה, ביצוע מעשים טובים הוא חשוב מאוד. עם זאת, על פי הברית החדשה, מעשים טובים בלבד אינם מספיקים בכדי לזכות בכניסה לגן עדן, מכיוון שהם אינם יכולים לטהר את חטאינו. (ראה האגרת אל עברים 9.22)

הברית החדשה אומרת כי אלוהים שלח את בנו היחיד ישוע לעולם הזה מתוך אהבה טהורה, כדי שנוכל לזכות לחיי נצח עם אלוהים. מבלי לקבל את ישוע כאדוננו ומושיענו, היינו אבודים לנצח. (ראה יוחנן 3.16)

ולכן השאלה מיהו ישוע, היא שאלה כל כך חשובה.

פרק 7:

מהימנות המקורות

למרות שהקוראן והברית החדשה מסכימים על דברים רבים, הם חלוקים בכמה נושאים חשובים מאוד. זה מוביל לשאלה דחופה ומאתגרת: **מהי האמת?**

הנושאים העיקריים שהקוראן והברית החדשה חולקים עליהם הם האם ישוע הוא בן האלוהים והאם הוא מת על הצלב. אלה שאלות מהותיות.

בכדי לקבל את האמת נדרש ראש פתוח ולב, להיות מוכן לחקור כדי למצוא את האמת ולאמץ אותה באותו הרגע. **השאלה היא חיונית: מהי האמת לגבי ישוע?** האם אנו מוכנים לקחת את הסיכון בכדי למצוא אותה, משום שלפי התשובה חיינו ישתנו לנצח.

מהימנות המקורות:

בואו נשווה בין המקורות:

הקוראן הגיע על יד הנביא מוחמד שקיבל את הבשורה ממלאך.

הברית החדשה נכתבה בידי נביאים, מלכים, שופטים, תלמידיו של ישוע, שני אחיו, רופא, ואנשים יראי השם. אלוהים בעצמו דיבר אל חלק מהם בצורה ישירה, מלאכים ביקרו אצל רבים מהם, וכולם היו תחת השראת רוח הקודש (ראה האגרת השנייה את טימותיוס 3.16)

היו שרשמו את מה שהיו עדים לו, את הסיפורים על מה שקרה לנגד עיניהם. אחרים כתבו מסרים מאלוהים, שירת תפילה ועבודת האל, דברי חוכמה, נבואות וחזיונות מאלוהים.

טבלת השוואה ומהימנות

נושא השוואה	בברית החדשה	בקוראן
ישוע- בן האלוהים	כן	לא
ישוע- מת על הצלב	כן	לא
נבואות כתובות על המשיח	ניתן למצוא למעלה מ- 300 נבואות על המשיח בתנ"ך, שנכתבו מאות שנים לפני הולדת ישוע	

<p>מלאך הופיע בפני מריה והכריז שיהיה לה בן שייקרא המשיח. (ראה קוראן 3.45)</p> <p>מלאך הופיע בפני הנביא מוחמד והכריז שישוע אינו בן האלוהים. (ראה קוראן 4.171 ; 6.101 ; 9.30)</p>	<p>מלאך הופיע בפני מריה והכריז שיהיה לה בן שייקרא בן לאל עליון, בן האלוהים. (ראה לוקאס 1.30-35)</p> <p>מלאך הופיע בפני יוסף והכריז שלמריה יהיה בן שיציל את עמו מחטאותיהם. (ראה מתי 21-1.20)</p> <p>מלאך הופיע בפני הרועים בשדה הסמוך לבית לחם, והכריז על הבשורה הטובה שנולד מושיע שהוא המשיח, האדון. (ראה לוקאס 11-2.8)</p>	<p>מסרים ממלאכים לגבי מיהו ישוע</p>
	<p>יוחנן המטביל ותלמידיו של ישוע: פטרוס, יעקב ויוחנן - כל הארבעה שמעו קול משמיים שהכריז שישוע הוא בנו של אלוהים ושלושת התלמידים גם ראו את ישוע משתנה בתפארתו. (ראה מתי 17-3.13 ; לוקאס 9.28-35)</p>	<p>עדי ראיייה המעידים כי ישוע היה בנו של האלוהים</p>

	<p><u>עומדים ליד הצלב:</u></p> <p>יוחנן תלמידו, מריה אמו של ישוע, אחות אימו, מריה אשתו של קלופס, ומריה מגדלנה. (ראה יוחנן 19.25)</p> <p><u>צופים מרחוק:</u></p> <p>אנשים רבים שהכירו את ישוע, כולל האישה שהלכה אחריו ברגל מהגליל. (ראה לוקאס 23.49)</p>	<p>עדי ראייה בצליבתו של ישוע</p>
	<p>שני מלאכים הופיעו בפני הנשים שהתכוונו למשוך את גופתו של ישוע ואמרו להן שהוא קם מהמתים. (ראה לוקאס 24.1-8)</p> <p>מריה מגדלנה, כל תלמידיו, שאול התרסי ורבים אחרים פגשו את ישוע לאחר תחייתו</p> <p>ראה יוחנן 20.10-31; מעשי השליחים 7-9.3; האגרת הראשונה אל הקורינתים 7-15.6</p>	<p>עדי ראייה אשר העידו כי ישוע קם לתחייה</p>

	<p>תכריכי טורינו נחשבים כבגדי הקבורה של ישוע שנשתמרו. הם מוזכרים בכל ארבע הבשורות בברית החדשה</p>	<p>תכריכי טורינו</p>
<p>הקוראן נכתב בשנים שבין 610 ל- 632 לספירה, בסביבות 600 שנה לאחר שישוע הלך על פני האדמה.</p>	<p>מאמינים כי הברית החדשה נכתבה בשנים שבין 40 ל 100 לספירה. ארבע הבשורות נכתבו בין השנים 95-60 לספירה ומכילות את הנרטיב על ישוע המסופר על ידי עדי ראייה שונים. הצליבה ותחייתו של ישוע מתוארים בפירוט בכולם. בשורת מרקוס נכתבת 30 שנה לאחר צליבתו של ישוע, ואילו איגרת פאולוס הראשונה נכתבה בסביבות 50 לספירה, כ-20 שנה לאחר מותו של ישוע. פרק זמן צר זו תומך מאוד באמינות האירועים המתועדים.</p>	<p>פרק זמן: ממועד האירועים ועד למועד התיעוד</p>

<p>כתבי היד הקדומים ביותר של הקוראן שנשתמרו קרובים בזמן למועד כתיבתו, מה שמעיד על כך שהטקסט המקורי של הקוראן נשתמר ללא שינוי.</p>	<p>כתבי היד הקדומים ביותר של הברית החדשה שנשתמרו מתוארכים לשנת 130 לספירה. מעל 24,000 כתבי יד של הברית החדשה קיימים כיום שכולם תואמים את עצמם, ובכך מאשרים כי הטקסט המקורי של הברית החדשה נשתמר ללא שינוי במשמעותו.</p>	<p>שימור הטקסט המקורי</p>
	<p>מגילות ים המלח הן כתבי יד המורכבים מחלקים של כל ספרי התנ"ך, מלבד ספרי נחמיה ואסתר, וכוללים את כל ספר ישעיהו (מגילה באורך 734 ס"מ). כתבי היד הללו, שהם כבני 2000 שנה, תואמים לחלוטין את שאר כתבי היד הקיימים, ומאשרים שהתנ"ך נשמר ללא שינוי במשמעותו לאורך כל הזמן.</p>	<p>מגילות ים המלח שנמצאו בשנים 1946, 1947 ו-1956</p>

	<p>הברית החדשה הוכיחה שהיא מדויקת באמצעות שפע של נבואות שהתגשמו ותגליות ארכיאולוגיות והיסטוריות התואמות את האירועים, דמויות בעלות סמכות, קרבות שרחשו, דרכי חיים וצירי זמן שנמצאו בה.</p>	<p>דיוק הטקסט</p>
--	--	-------------------

סיכום

בוא נסגור את ההשוואה הזו עם הצהרה המוזכרת בקוראן:

”אמור: ”אילו היה לרחמן בן, הייתי אני ראשון לעבוד אותו.” (קוראן 43.81)

יש הרבה אמת בהצהרה זו, משום שאם רואים את ישוע כבן האלוהים, ניתן לראותו כדמות שיש לעבדה.

ישוע אומר:

”פְּנֵאֵלֵי כְּלַעְמֵל וּמִסְבֵּל וְאֲנִי אֶתֵּן לְכֶם מְרוּגוּעַ” (מתי 11.28)

”וְלִמְדַתְּם אֲתֶם לְשָׁמֵר אֶת־כָּל־אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶתְכֶם וְהָיָה אֲנֹכִי אֵלֶיָּה עִמָּכֶם עַד־אֲחֵרִית הַשָּׁנִים לְעַת קֵץ הָעוֹלָם אָמֵן” (מתי 28.20)

על פי הברית החדשה והקוראן, אנחנו יכולים לסמוך על דבריו של ישוע:

”זהו ישוע בן מרים, דבר הצדק” (קוראן 19.34)

”וַיַּעַן יֵשׁוּעַ אֶתְּהָ... לְזֵאת נוֹלְדָתִי וְלְזֵאת בְּאֵתִי בְּעוֹלָם לְהַעֲיֵד עַל־הָאָמֶת מִי אֲשֶׁר לְאָמֶת יִשְׁמַע אֶת־קוֹלִי.” (יוחנן 18.37)

קורא יקר, אם קראת את הספר הזה בעיון, אני מאמינה שבתוך ליבך אתה יודע מיהו ישוע ומה משמעות האמת הזו עבורך.

למידע נוסף על האדם הנפלא ישוע, תוכל לקרוא בארבעת הבשורות שבברית החדשה המכילות סיפורים מפורטים על ישוע אליהם נוצרים, ובמידה מסוימת גם מוסלמים, פונים.

השמות של ישוע בקוראן בברית החדשה ובתנ"ך:

בקוראן:

- איסה/ישו (קוראן 3.45)
- המשיח (קוראן 3.45)
- בן מריה (קוראן 19.34)
- דבר האמת(קוראן 19.34)

בתנ"ך ובברית החדשה:

- עמנואל (ישעיהו 7.14)
- ישוע משיח (מעשי השליחים 4.10)
- ישוע מנצרת (לוקאס 24.19)
- בן הנגר (מתי 13.55)
- בן האדם (מתי 25.31)
- בן האלוהים (מרקוס 3.11)
- מלך היהודים (מתי 27.37)
- פלא יועץ (ישעיהו 9.6)
- אל גבור (ישעיהו 9.6)
- אביעד (ישעיהו 9.6)
- שר שלום (ישעיהו 9.6)
- שה האלוהים (יוחנן 1.29)
- אריה יהודה (חזון יוחנן 5.5)
- נאמן וכנה (חזון יוחנן 19.11)
- דבר האלוהים (חזון יוחנן 19.13)
- ישוע המשיח אדונינו (האיגרת אל הקולוסים 1.3)
- מלך המלכים ואדוני האדונים (חזון יוחנן 19.16)

מעט מתורתו של ישוע

"ואני ארפא את העיוור, ואת המצורע, ואחיה את המתים..." (קוראן 3.49)

" וְאֲנִי אֹמֵר לְכֶם אֲהַבּוּ אֶת־אֲבִיכֶם בְּרַכּוּ אֶת־מְקַלְלֵיכֶם הִיטִיבוּ לְשׂוֹנְאֵיכֶם וְהִעֲתִירוּ בְּעַד מְכַאֲבֵיכֶם וְרַדְּפֵיכֶם" (מתי 5.44)

" לִכֵּן כֹּל אֲשֶׁר תִּחְפְּצוּ שְׂיַעֲשׂוּן לְכֶם אֲנָשִׁים עֲשׂוּ לָהֶם כְּמֹדֵקן גַּם־אֲתֶם כִּי זֹאת הַתּוֹרָה וְהַנְּבִיאִים" (מתי 7.12)

"לכן כה תתפללו:

אבינו שבשמים,

יתקדש שמך.

תבוא מלכותך.

ייעשה רצונך

כמו בשמים כן בארץ.

את לחם חוקנו תן לנו היום.

וסלח לנו את חובותינו,

כאשר סלחנו גם אנחנו לחיבינו.

ואל תביאנו לידי ניסיון,

כי אם חלצנו מן הרע.

כי לך הממלכה והגבורה והתפארת לעולמי עולמים. אמן." (מתי 6.9-13)

1) Lucian of Samosata. (165). *The Passing of Peregrinus (The Death of Peregrinus)*. (11-13).

English Translation: A.M. Harmon. (1936). (Vol. 5, p.12-15). Loeb Classical Library edition.

https://earlychurchtexts.com/public/lucian_passing_of_peregrinus.htm

2) *The Babylonian Talmud*. (70-200). English Translation: I. Epstein. (London: Soncino, 1935). Vol. III, Sanhedrin 43a, 281, cited in Habermas. *The Historical Jesus*, 203.

<https://www.bethinking.org/jesus/ancient-evidence-for-jesus-from-non-christian-sources>

3) Josephus, Flavius. (93). *Antiquities of the Jews (Book 18, chapter 3.3)*

English Translation: William Whiston. (1737)

<https://archive.org/details/completeworksofj03jose/page/94/mode/2up>

4) Pliny the Younger. (112). *Epistulae X.96*

English Translation: William Whiston.

<https://www.pbs.org/wgbh/pages/frontline/shows/religion/maps/primary/pliny.html>

5) Tacitus, Cornelius. (116). *Annals (Book 15, chapter 44)*

Edited for Perseus, New York by Church, Alfred John and Brodribb, William Jackson. Reprinted 1942. Random House Inc.

<http://www.perseus.tufts.edu/hopper/text?doc=Tac.+Ann.+15.44&fromdoc=Perseus%3Atext%3A1999.02.0078>

6) GoodShepard Film Production. (2016). Part 2 *Science Explains Shroud Image* NEW 2016 Video [Video]. Youtube.

<https://www.youtube.com/watch?v=efEDb2jHyMY>

7) Reel Truth History Documentaries. (2019, 11. Sept.). *Turin Shroud: The New Evidence (Shroud of Turin) History Documentary Reel Truth History* [Video]. Youtube.

<https://www.youtube.com/watch?v=NVovTvDjjCg>

8) *The Israel Museum, Jerusalem*. The Dead Sea Scrolls. Obtained on February 12, 2021 from:

<https://www.imj.org.il/en/wings/shrine-book/dead-sea-scrolls>

הקוראן בתרגום לעברית

הברית החדשה בתרגום לעברית

ספר זה מנסה לשפוך אור על השאלה המהותית מיהו ישוע? תוך הרהור בכמה נושאים מרכזיים הקשורים לישוע, אשר המוסלמים והנוצרים רואים באופן שונה:

- האם ישוע מת על הצלב?
- האם ישוע הוא בן האלוהים?
- האם ישוע הוא האלוהים בעצמו?
- האם ישוע הוא מושיע העולם?
- האם ישוע הוא המתווך בין האלוהים לאנושות?

אילו תשובות נותנים הקוראן, הברית החדשה, ההיסטוריונים וישוע עצמו לשאלות אלו?

למרות גודלו הקטן, ספר זה נוגע בסוגיות כבדות משקל. הוא בוחן מקורות שונים ומשווה את התשובות שנמצאו על מנת לחשוף מיהו באמת ישוע.

כאשר הכל נאמר ונעשה וחיינו עלי אדמות יגיעו לתומם, תתגלה השאלה החשובה ביותר: "מה עשית בנוגע לישוע המשיח?" האמנת

שהוא היה נביא? דמות היסטורית? מישהו שהגיע לעשות טוב? משוגע? או שמא הוא מי שאמר שהוא, הבן שאותו שלח האב שבשמים, אלוהים באופן מלא, אדם מלא, ישוע מושיע העולם. גונה משהו פאולסדוטיר כתבה עבודה מלומדת ומבריקה על מיהו באמת ישוע המשיח. אינך רוצה לפספס את קריאת הספר הזה לא רק מכיוון שהוא חומר קריאה נהדר, אלא משום שחייך פשוטם כמשמעם תלויים באמת הכלולה בעבודה זו.

פטרישיה בוטסמה

שותפה בכירה, לתפוס את אש הצפון, דרום ומרכז אמריקה מחברת:

Convergence, Raising Burning Hearts, A Lifestyle of Divine Encounters

מטיף נודד ומנהיג בית התפילה

